A

NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1893. AUGUSZTUS 17. NAPJÁN

NAGY-SZALONTÁN TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

ÉS

BIRÓSÁGI ŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

BALOG AMBRUS

EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ.

DEBRECZEN,

NYOMATOTT A VÁROS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1893. 961.

A

NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1893. AUGUSZTUS 17. NAPJÁN

NAGY-SZALONTÁN TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

ÉS

BIRÓSÁGI ŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

BALOG AMBRUS

EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ.

DEBRECZEN,

NYOMATOTT A VÁROS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1893. 961.

A NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1893. AUGUSZTUS 17. NAPJÁN

NAGY-SZALONTÁN TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak:

Széll Kálmán esperes és
Tisza Kálmán egyházmegyei gondnok elnöklete alatt:

I. Tanácsbirák:

Lelkészi részről:

Balog Ambrus
Márk Ferencz
Nagy Imre
Böszörményi Lajos
Sipos Imre

Világi részről:

Ercsei Sándor
Dr. Balogh Elek
Sántha István

II. Jegyzők:

Balog Ambrus, Nagy Imre lelkészi, — Sántha István, Hadházi Kálmán világi részről.

III. Lelkészek:

Nagy Dániel komádii, Bagdi János anti, Kolumbán Áron köte-gyáni, Ónodi Sándor mező-gyáni, Kozma Zsigmond mező-sasi, Nyeste István magyar-homorogi, Nagy Endre sarkad-keresztúri, Bethlendi Sándor tamásdai, Miklósi Béla erdő-gyaraki, Boros Gábor árpádi, Leelőssy István bajji, Fogarasi Bálint radna-lippai, Budai János berek-böszörményi lelkésztársak.

IV. Egyházak világi képviselői:

Szathmári Zsigmond, Szathmári Mihály Nagy-Szalontáról, Buzi Mihály Sarkadról, Ákosi József Ugráról, Scholcz Gábor Komádiból, P. Szabó Lajos Magyar-Homorogról, ifj. Virág Sándor Mező-Gyánból, Pásztor Lajos Tamásdáról, Tárnok János Gesztről.

Elnöklő esperes — buzgó ima után — szívélyesen üdvözölvén *Tisza Kálmán* egyházmegyei gondnok Ő nagyméltóságát, ki az egyházi ügyek iránt való érdeklődésben nemcsak szavaival bölcs oktatónk, hanem nemes példaadásával valóban vezérünk, tanitónk; — szivélyesen üdvözölvén a tanácsbirákat, jegyzőket, lelkészeket, az egyházak világi képviselőit, általában a közgyűlés minden alkotó tagjait: egyházmegyénk jelen közgyűlését, szivélyes üdvözlete által felgerjesztett lelkes „éljenek" között megnyitottnak nyilvánitja.

39. Az egyházak világi képviselői:
szabályszerüen kiállitott, rendben levő megbizó leveleik alapján, a fent kitett sorrendben igazoltatnak.

40. *Tisza István, Fábián László, Benedek László* tanácsbirák, valamint *Szilágyi Sándor* boros-sebesi lelkész az esperesi hivatalhoz intézett jelentéseikben tudatják, hogy másnemü, elodázhatatlan teendőik miatt, a jelen közgyűlésen meg nem jelenhetnek.
Sajnos tudomásul vétetik.

41. A tárgysorozat felolvastatván:
helybenhagyást nyer és tanácskozási sorrendül szolgál.

42. Olvastatott a szavazatbontó bizottság következő jegyzőkönyve:
„Esperes előterjeszti, hogy a 37—1893. sz. egyházmegyei végzés folytán felhivta az egyházmegye presbyteriumait, hogy az üresedésbe jött egyházmegyei világi aljegyzőségre nézve szavazataikat f. évi junius hó 1-ig hozzá küldjék be, — mely felhivás folytán 36 egyházból érkezett szavazat, s mennyiben N.-Szalontát két szavazat illeti, a beérkezett szavazatok száma 37. Nem szavaztak: Árpád, B.-Ujlak, B.-Zerind, B.-Böszörmény, B.-Zsadány, F.-Gyarmat, K.-Pereg, Szentleányfalva, összesen 8 egyház.
A beérkezett szavazatok fölbontása alkalmával kiderült, hogy mind a 37 szavazat jogérvényes. Ezen szavazatok közül:

1. Hadházy Kálmán nyert	30	szavazatot
2. Koczó Károly „	3	„
3. Ifj. Tisza Kálmán „	2	„
4. Weidenfeld István „	2	„
Összesen	37	szavazat

miért is *Hadházy Kálmán*, mint általános többséget nyert, egyházmegyei világi aljegyzőül jelentetett ki.“

Hadházy Kálmán a beadott szavazatok általános többségével megválasztott, világi aljegyző a törvényes esküt leteszi, s igéri, hogy a választók bizalmát jegyzői kötelességeinek hü, pontos és lelkiismeretes teljesitése által igyekszik majd viszonozni.

Esperes szivélyes üdvözlete után általános éljenzések között, jegyzői müködését a neki kiosztott ügyek előadásával már ezen ülés folyama alatt megkezdi.

43. Olvastatott a következő esperesi jelentés a törvényszerü egyházlátogatásról:

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

A f. évi törvényszerü egyházlátogatásról szóló jelentésemet következőkben van szerencsém beterjeszteni:

Négy egyházban, u. m.: Nagy-Szalontán, Sarkadon, Geszten és Szakálban személyesen, K.-Apátiban, B.-Böszörményben, M.-Sasson, Komádiban és M.-Homorogon Kozma Zsigmond lelkészszel együtt teljesitettük a törvényszerü egyházlátogatást.

Az aradi, radna-lippai, m.-gyoroki és szentleányfalvai egyházakban Márk Ferencz egyházmegyei tanácsbiró ur Fábián László egyházmegyei tanácsbiró urral; — B.-Sebesen egyedül, K.-Peregen, N.-Peregen és Szemlakon Szondy Géza lelkészszel, Pankotán Csák József lelkészszel, — a tenkei, kisházai, gyantai, széplaki, b.-ujlaki és remetei egyházakban Nagy Imre egyházmegyei tanácsbiró ur Bernáth Lajos lelkészszel, — a sonkolyosi, jánosfalvai, fenesi, tárkányi, nyégerfalvai és belényesi egyházakban pedig Benedek László egyházmegyei tanácsbiró urral együttesen, — Tamásdán és N.-Zerinden Balog Ambrus egyházmegyei tanácsbiró ur Dr. Balog Elek egyházmegyei tanácsbiróval, K.-Gyánban, F.-Gyarmaton és Anton pedig Kolumbán Áron lelkészszel; — az e.-gyaraki, bajji, erdőhegyi, ágyai, b.-zerindi, vadászi, tóti és árpádi egyházakban Böszörményi Lajos egyházmegyei tanácsbiró ur Hajdu Elek lelkészszel, — a m.-gyáni, s.-kereszturi, okányi, zsadányi, ugrai és n.-harsányi egyházakban Sipos Imre egyházmegyei tanácsbiró ur Ónodi Sándor lelkészszel együttesen végezték azt, fölkérésem folytán.

A tisztelettel ide zárt egyházlátogatási jegyzőkönyvek alapján a következő fontosabb és részben hatósági intézkedést igénylő ügyeket van szerencsém kiemelni:

1. Jeles tanitók: Kapéri Károly, Kovács Béla n.-szalontai fiú-, — Török Gyula, Sütő Antal, Szabó Gyula, Bakk János n.-szalontai leánytanitók, Mikó Márton sarkadi fiú-, Kutassi Ferencz b.-böszörményi fiu-, Lengyel József k.-peregi leánytanitó, Vadas Gyula cserműi s.-lelkész-tanitó,

Tóth Lajos tárkányi leány-, Szabó József n.-zerindi fiú-, Lehóczki József n.-zerindi leány-, Kiss István k.-gyáni leány-, Váczi Sándor vadászi leány-, Rovács János m.-gyáni fiú-, Bátori István gyantéi pusztai vegyes iskola tanitó, Kiss Gábor okányi leány-, Harmathi Gusztáv ugrai fitanitó és Szabó József szintyei s.-lelkész-tanitó.

2. A vallástanitást jeles eredménynyel végezték: Aradon a községi elemi iskolákban Nagy Sándor orgonista-kántor, a felső iskolákban Csécsi Imre h. lelkész; Radna-Lippán Fogarassy Bálint körlelkész.

3. Geszten az év kezdete óta uralkodó dyphteritis járvány miatt az iskolák be voltak zárva s igy a rendszeres tanitásnak szünetelnie kellett. Utasitottam egyfelől a tanitókat, másfelől a presbyteriumot, hogy a menynyiben lehetséges, a szünidő fölhasználásával is igyekezzenek kipótolni a tanitásban igy előállott hiányt.

4. Jánosfalván, a tanitó nagy betegsége miatt, ki f. évi julius 2-án el is halt, a tanitás szünetelt; — Széplakon az iskoláztatás egészen el volt hanyagolva, s igy a tanitás eredménye sem volt elbirálható, valamint Gyantán sem, egyfelől az év elején uralkodott járványos betegségek s ezen idő alatt a tanitás szünetelése miatt, másfelől az iskola megnyiltával a nagymérvü mulasztások miatt; az ekképen előállott hiányok pótlására a presbyterium mindhárom helyen utasittatott.

5. Tenkén a vegyes iskolában a tanitás eredménye ki nem elégitő, mivel az évközben eltávozott tanitó helyére uj tanitó lett választva, utasittatott a presbyterium, hogy a mult tanév hiányainak pótlása végett ezen vegyes iskola növendékeit már augusztus havában hivja össze.

6. A Tarczy Gyula vezetése alatt levő tamásdai vegyes iskola haladást tüntet fel, a tanitó megkezdte a jobb utra térést. Utasitva lett az elkezdett jó uton haladás tovább folytatására, s éveken keresztül folytatott hanyagságának s mulasztásainak lankadatlan szorgalommal leendő helyrehozására, mit ha nem teljesitene s tanitói állásából folyó kötelességének kellően meg nem felelne, a 48/1892. sz. egyházmegyei végzés értelmében a fegyelmi vizsgálat azonnal foganatositttatik ellene; — másfelől utasittatott a lelkész és presbyterium, hogy a tanitás kellő ellenőrzése szempontjából, az iskolát havonként legalább egyszer meglátogatni, ismerjék állásukból folyó elmulaszthatatlan kötelességüknek.

7. Okányban a Nagy István vezetése alatt levő vegyes iskola felette gyenge, a kiszabott tananyag nincs elvégezve; a tanitó utasittatott, hogy az őszi átvitelig e hiányokat pótolja s jövőre tanitói tisztének feleljen meg, valamint a presbyterium is felhivatott, hogy állásából kifolyó kötelességének ismerje a tanitás rendszeres ellenőrzését.

8. Egyházmegyénk több vidékein gátolólag hatott az oktatás ügyére, hogy járványos betegségek, kanyaró, dyphteritis léptek föl, itt rövidebb, amott hosszabb tartammal, s e miatt az iskoláztatásnak szünetelnie kellett, vagy ha ujra megkezdetett is az, nagymérvüek voltak a mulasztások és igen sok esetben a községi előljáróságok közönyösségén vagy érzékhiányán hajótörést szenvedett az ezek orvoslására megtett törvényszerü

intézkedés, mint pl. S.-Kereszturon, M.-Gyánban, Ugrán, K.-Peregen s átalában a Belényes-vidéki, f-gyarmati, erdőhegyi és szemlaki egyházakban; miért is egyfelől Bihar és Arad vármegye törvényhatósága fölkérendők e baj orvoslása végett a megfelelő intézkedés megtételére, másfelől a tanitók, iskolaszékek, lelkész-elnökeik utján utasitandók a „Népiskolai Szervezet“ 24. §-ában megszabott eljárás pontos foganatositására.

9. Mivel az egyházkerület által kiszabott tanterv még most sincsen mindenütt pontosan megtartva, és az általa kötelezővé tett tankönyvek nincsenek mindenütt használatban: egyfelől a presbyteriumok a szükséges taneszközök, vezérkönyvek haladéktalan beszerzésére, — másfelől a tanitók azoknak tantervszerű használására utasitandók, illetve fegyelmi eljárás terhe alatt kötelezendők.

10. Végül az egyházmegyei tanügyi bizottság nevében van szerencsém jelenteni, hogy a hozzá beérkezett adatok szerint a f. $189^{2}/_{3}$-ik tanévben egyházmegyénkben 97 tanitó volt alkalmazva, kik közül fitanitó 34, leánytanitó 31, vegyes iskola tanitó 32; — közülök képesitve van oklevéllel 56, igazolványnyal 24, kibocsátványnyal 2, lelkész-tanitói képesitvénye van 6-nak, segédlelkészi 1-nek, nincs képesitvénye 8-nak; ezek közül állandó 79, ideiglenes 17, segéd 1; — a tanitók f. évi összes javadalma 44575 frt; az egyházkerület által meghatározott A. tanterv szerint tanitott 21, B. szerint 9, C. szerint 67; — a tanitás eredménye 22 tanitónál jeles; 28-nál jó; 39-nél kielégitő; 5-nél alig elegendő; 3 helyen pedig betegség miatt a tanitás eredménye nem volt elbirálható.

A 6—12 éves 9108 tanköteles közül iskolába járt 8377, az iskolát idő előtt elhagyta 424, iskolába soha nem járt 307. 13—15 éves korig tanköteles 3481 közül az iskolába járt 2033, nem járt 1348. Az iskolai épületek száma 85, ebben van 98 tanterem, melyből törvényszerű 35, kielégitő 44, türhető 9, rossz állapotban levő 10. Az iskola fentartására a folyó évben fordittatott 4543 frt; — ugy hogy az iskoláztatásra a folyó iskolai évben tett kiadások főösszege 49,118 frt o. é.“

Tudomásul szolgál.

Inditványai határozati erőre emeltetvén: kötelező erővel birnak.

44. Olvastatott a következő esperesi jelentés az elnökileg elintézett ügyekről:

„Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Az egyházmegye utóbbi közgyűlése óta elnökileg elintézett közérdekű ügyekről van szerencsém a következőkben terjeszteni be jelentésemet:

1. 1893. május 29-én Szolnoky Gerzson s. lelkészt képességi és szolgálati bizonyítványai alapján felhatalmaztam a vadászi egyházban s. lelkészi szolgálatok teljesitésére s. lelkészi minőségben, Hajdu Elek vadászi lelkész — gyöngélkedésének ideje alatt. — 300. sz. a.

2. junius 8. 311. sz. a jóváhagytam a n.-zerindi presbyterium azon

intézkedését, mely szerint szakértői költségvetés alapján 418 frt költséggel, — mely az egyház folyó bevételeiből fedeztetik, — a templomot cseréppel fedesse be; valamint megerősitettem a Dávid Mózessel e tárgyban kötött vállalati szerződést is, kikötvén, hogy ezen munka átvételét szakértővel eszközöltessék.

3. junius 13., 319 sz. a. az okányi presbyterium indokolt jelentése alapján kivételesen engedélyeztem, hogy az okányi egyház elnöksége a presbyteriummal együtt, az egyház halaszthatatlan kiadásainak fedezésére, 400 frt-ig terjedhető kölcsönt vehessen fel, olyan kikötéssel, hogy ezen kölcsönt f. évi decz. 1-ig a presbyterium az egyház rendes költségvetésének keretében törleszsze, s annak megtörténtéről f. évi decz. 1-ig hozzám jelentést tegyen.

4. junius 20. 325. sz. a. Varga András széplaki tanitó lemondásával megüresedett széplaki tanitóságra a gyantai presbyterium indokolt javaslata alapján Boros F. Lajost alkalmaztam ideiglenes minőségben f. évi szept. 1-től kezdve.

5. junius 24., 328. sz. a. a tenkei presbyterium választása alapján Somogyi József okleveles tanitót, ki eddig gyantai fitanitó volt, ideiglenesen megerősitettem a tenkei vegyes iskola tantóságban, oly módon, hogy állomását f. évi szept. 1-én foglalja el.

6. augusztus 1., 436. sz. a. az ágyai presbyterium választása alapján Koczó Lajos okleveles tanitót, ki eddig pocsalyi tanitó volt, ideiglenesen megerősitettem az $189^{3}/_{4}$-ik tanévre az ágyai leánytanitóságban.

7. Végül fájdalmas részvéttel jelentem be, hogy b. e. Nagy Péter geszti lelkész f. aug. hó 1-én elhalt. Ő, ki 40 esztendeig volt a geszti egyháznak buzgó lelkipásztora, 30 esztendőn keresztül egyházmegyénknek hűséges pénztárnoka s 12 esztendeig egyik tevékeny tanácsbirája: joggal megérdemli, hogy egyházmegyénk jegyzőkönyvében emléke megörökittessék; — s midőn ezt kérem, egyszersmind az ő halálával megürült egyik lelkészi tanácsbiróságnak a törvény által előirt módon leendő betöltését is elrendelni kérem."

Esperes időközi, itt előszámlált intézkedéseit átalában *jóváhagyó tudomásul veszi* egyházmegyénk közgyűlése.

A nagyzerindi presbyteriumnak Dávid Mózessel kötött azon szerződését, mely szerint nevezett vállalkozó 418 frt kialkudott munkadijért a nagyzerindi templomot cseréppel fedi be, egyházmegyénk közgyűlése is jóváhagyja.

Jóváhagyja egyházmegyénk közgyűlése azt is, hogy az okányi presbyterium halaszthatatlan kiadásainak fedezésére 400 frt kölcsönt vegyen fel, de csak azon esperesi kikötés hangsúlyozásával, hogy az okányi presbyterium ezen időközi kölcsönt a rendes költségvetés keretében folyó évi deczember hó 1-ső napjáig letörleszteni — s annak megtörténtéről az esperesi hivatalnak jelentést tenni okvetlenül köteles.

45. *Nagy Péter* geszti lelkésznek halálát kegyeletes részvéttel veszi tudomásul egyházmegyénk közgyűlése. A 40 évig buzgó lelkipásztornak, — a 30 esztendőn keresztül pontos, hűséges egyházmegyei pénztárnoknak, — a 12 évig tevékeny tanácsbirónak emlékezetét jegyzőkönyvben megörökiteni rendeli

A gondos családapának, a szerető szívű lelkipásztornak, a fáradhatatlan közhivatalnoknak, a szelidlelkű, nyájas, igaz embernek emlékezete legyen áldott !

46. Bóldog emlékezetű Nagy Péter geszti volt lelkész és tanácsbiró elhalálozása által üresedésbe jött egy lelkészi tanácsbiróság és lelkészgyámintézeti választmányi tagság.

Utasitja egyházmegyénk közgyűlése az esperesi hivatalt, hogy záros határidő kitűzése mellett hivja fel a presbyteriumokat arra, hogy szabályszerűen kiállitott szavazataikat a lelkészi tanácsbiróságra adják be. Hasonlóképen hivja fel a lelkészeket is, hogy egy lelkészgyámintézeti választmányi tagra szavazzanak.

A beadott szavazatok eredményét a szavazatbontó bizottság állapitsa meg, s eredménytelenség esetén az ujabb szavazást is rendelje el, hogy a jövő évi tavaszi közgyűlésre a választás bevégzett eredménye bejelenthető legyen.

47. Beterjesztetett a következő számadás az esperesi hivatal által továbbitott hivatalos pénzekről:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Van szerencsém jelenteni, hogy egyházmegyénk utóbbi közgyűlése óta a következő hivatalos pénzeket továbbitottam:

Sorszám	Idő	Okmány szám	Megnevezés	Bevétel frt	Bevétel kr	Kiadás frt	Kiadás kr
	1893						
1	április 7.	184	Közalapi ideiglenes segély 1893-ról	580	—	—	—
2	„	184	Misziói segély 1893-ról	850	—	—	—
3	április 11.	192	„ „ erdőhegyi kör ellátójának	—	—	150	—
4	„	192/1	„ „ b.-sebesi kör „	—	—	300	—
5	„	192/2	„ „ uj bokszegi tanitónak	—	—	100	—
6	„	192/3	„ „ radna-lippai körlelkésztn.	—	—	300	—
7	„	192/4	Ideiglenes segély radna-lippai egyházn.	—	—	180	—
8	április 12.	192/5	„ „ m.-gyoroki „	—	—	150	—
9	„	192/6	„ „ szentleányfalvai „	—	—	50	—
10	április 14.	192/7	„ „ szintyei leányegyházn.	—	—	50	—
11	„ 15.	192/8	„ „ jánosfalvai „	—	—	50	—
12	„ 18.	192/9	„ „ b.-zerindi egyháznak	—	—	50	—
13	„ 19.	192/10	„ „ csermői leányegyházn.	—	—	50	—
14	„ 10.	191	Egyházmegyei pénztárnok áttesz	149	89	—	—
15	jun. 2.	ad 191	Főisk. átalakitási kamat s évi járadék	—	—	148	89
16	„	ad 191/1	„ tápintézet részére	—	—	1	—
17	április 27.	235	Lelkészeknek tőkesegély jár. 1893-ról	245	—	—	—
18	„ 28.	236	Tőkesegély jár. sonkolyosi lelkésznek	—	—	70	—
19	május 1.	ad 236/1	„ „ m.-gyoroki „	—	—	70	—
20	„ 2.	236/2	„ „ szakáli „	—	—	35	—
21	„ 4.	236/3	„ „ b.-zerindi „	—	—	21	—
22	„ 6.	236/4	„ „ f.-tóti „	—	—	49	—
23	jun. 19.	333	1893. évi államsegélyül áttétetett	983	—	—	—
24	„ 24.	ad 334	Államsegély lelkészi gyámintézetnek	—	—	603	—
25	„ 25.	334/1	„ m.-gyoroki lelkésznek	—	—	45	—
26	„ 27.	334/2	„ szakáli „	—	—	45	—
27	„ 28.	334/3	„ belényesi lelk. valástanitásé.	—	—	40	—
28	„ 28.	334/4	„ f.-tóti lelkésznek	—	—	45	—
29	„ 28.	334/5	„ sonkolyosi „	—	—	45	—
30	„ 28.	334/6	„ jánosfalvai tanitónak	—	—	25	—
31	„ 30.	334/7	„ csermői s. lelkész-tanitónak	—	—	40	—
32	„ 30.	334/8	„ szintyei „ „	—	—	40	—
33	„ 30.	334/9	„ széplaki tanitónak	—	—	30	—
34	„ 30.	334/10	„ kisházai „	—	—	25	—
			Összesen	2807	89	2807	89

N.-Szalontán, 1893. aug. 5. *Széll Kálmán* ev. ref. esperes.

Ezen számadás megvizsgálására egyházmegyei közgyűlésünk Szathmáry Zsigmond és Bagdi János közgyűlési tagokat kérte fel, kik is megbizatásukban eljárván, az 1893. évi április 7-től 1893. augusztus 5-ig terjedő számadás megvizsgálásáról jelentést tesznek s jelentésükben igazolják, hogy a számadás minden egyes tételét a nyugtákkal megegyezőknek találták s a felmentést megadandónak véleményezik.

A számadást megvizsgáló küldöttség irásba foglalt jelentése alapján egyházmegyei közgyülésünk esperesnek a felmentványt a szokásos fentartással megadja s a számadást egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetni s az iratokkal együtt levéltárba elhelyezni határozza.

48. Az okányi lelkészi állomás betöltésére vonatkozó, beterjesztett ügyiratok szerint, Márk Ferencz nagyharsányi lelkész általános szavazattöbbséggel okányi lelkészszé választatott. Ugy a jelölés, mint a választás törvényszerűen folyt le, s Márk Ferencz irásban nyilvánitja, hogy ezen állomást elfogadja, a pályázati feltételek értelmében.

Egyházmegyénk közgyűlése Márk Ferenczet a 65—1875. számu egyházmegyei végzésre való hivatkozással az okányi lelkészi hivatalban megerősiti, s ugy a jelölésről, mint a választásról felvett jegyzőkönyveket közzétenni elrendeli.

A)

Jegyzőkönyv,

fölvétetett N.-Szalontán 1893. május 10. az okányi lelkészjelölés tárgyában az egyházmegye lelkészjelölő bizottsága által.

Jelenvoltak: Széll Kálmán esperes, Ercsey Sándor, Sántha István Nagy Imre egyházmegyei lelkészjelölő bizottsági tagok.

1. sz. Elnöklő esperes annak előadása mellett, hogy az egyházmegyei lelkészjelölő bizottságnak minden rendes tagját, a mai napon N.-Szalontán az okányi lelkészjelölés tárgyában tartandó rendes ülésre meghivta, — azonban Tisza István rendes tag másnemű halaszthatatlan dolgai miatt ez ülésen részt nem vehetvén, helyette Sántha István póttagot hivta be; — mivel Balog Ambrus rendes tag azon okból, mert a pályázók egyikével elsőfoku sógorsági viszonyban van, az e. törvény 193. §-a értelmében ezen jelölésben részt nem vehet, helyette Nagy Imre póttagot hivta meg; — továbbá, hogy az okányi presbyteriumot felhivta, miszerint a mai napon tartandó ülésre küldje be az általa választott lelkészjelölő bizottsági tagokat igazoló iratukkal együtt: felolvassa az okányi presbyterium f évi április 12-én tartott ülése jegyzőkönyvének 2-ik számát, mely szerint a lelkészjelölő bizottság tagjaiul: Szőke János, Molnár Balázs, Hőgyes Ferencz

presbytereket választotta meg, kik ezen ülésen megjelentek: a lelkészjelölő bizottsági ülést megalakultnak nyilvánitja, és azt a tagok üdvözlése mellett megnyitja.

2. sz. Esperes előterjeszti, hogy az e. törvények értelmében az egyházi lapokban közzétett pályázati hirdetés folytán az okányi lelkészi állomásra 14-en pályáztak:

1. 1893. ápril 18. Bod László körös-ladányi s. lelkész, első vizsgát tett 1885-ben, másodikat 1886-ban kielégitővel, 10 hónapig Körös-Tarcsán s. lelkész-tanitó, 1 évig Okányban s. lelkész, 3 évig Körös-Tarcsán s. lelkész-tanitó, 2 év 7 hó óta Körös-Ladányban s. lelkész, 7 év 5 hóra terjedő szolgálatában szorgalmat, buzgóságot s feddhetetlen erkölcsi magaviseletet tanusitva; 7 drb bizonyitvány.

2. ápril 26. Miklóssy Béla erdő-gyaraki lelkész, első vizsgát tett 1885-ben, másodikat 1886-ban kielégitővel; 2 hónapig Tisza-Derzsen, 11 hónapig Kunhegyesen, 2 év 10 hónapig Balmaz-Ujvárosan, 2 évig Nagy-Szalontán s. lelkész, 2 év óta Erdő-Gyarakon rendes lelkész; 7 év 11 hóra terjedő szolgálatában kiváló buzgóságot, sikeres működést és jó erkölcsi magaviseletet tanusitva. 8 drb bizonyitvány.

3. ápril 27. Kiss György szakáli lelkész; első vizsgát tett 1885-ben, másodikat 1886-ban kielégitővel; 7 hónapig Komádiban s. lelkész, 1 év 4 hónapig Szakálban helyettes lelkész-tanitó, 1887. október 2. óta Szakálban rendes lelkész-tanitó; lelkészi oklevele kelt 1892-ben kielégitővel; 7 év 6 hónapra terjedő hivatali működésében buzgó odaadást, igaz hűséget és kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva. — 6 darab bizonyitvány.

4. ápril 28. Szőllősi Imre füzes-gyarmati s. lelkész, első vizsgát tett 1886-ban, másodikat 1887-ben kielégitő osztályzattal; Berettyó-Ujfaluban két izben 5 évig, N.-Kerekiben 8 hónapig; Füzes-Gyarmaton 6 hó óta s. lelkész; 6 év és 2 hónapra terjedő szolgálatában kiváló szorgalmat, buzgóságot és feddhetetlen erkölcsi magaviseletet tanusitva. — 11 darab bizonyitvány.

5. ápril 28. Szabó József szintyei s. lelkész-tanitó, első vizsgát tett 1885-ben, másodikat 1887-ben kielégitővel; 1 évig Nyégerfalván s. lelkész-tanitó, 2 évig Ugrán szintén s. lelkész-tanitó, 2 hónapig Okányban s. lelkész, 2 év 4 hónapig Bajjon helyettes lelkész, 1 év 8 hó óta Szintyén s. lelkész-tanitó; 7 év 2 hónapra terjedő szolgálatában buzgó odaadást s kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva. — 8 drb bizonyitvány.

6. május 1. Holkó József n.-kerekii s. lelkész, első vizsgát tett 1888-ban, másodikat 1890-ben általános kitünő osztályzattal; Földesen 8 hónapig, Sarkadon 1 év 9 hónapig, Alsó-Siménfalván 3 hónapig, N.-Kerekiben 1 év 7 hó óta s. lelkész; 4 év 3 hónapra terjedő szolgálatában fáradhatlan odaadó buzgóságot s valódi lelkészi jellemről tanuskodó magaviseletet tüntetve fel. — 6 drb bizonyitvány.

7. május 2. Csák József m.-gyoroki lelkész, első vizsgát tett 1885-ben, másodikat 1886-ban általános jeles osztályzattal, ½ éven át a göttingai egyetem hallgatója, Sarkadon 4 hónapig, Aradon 1 év 1 hónapig, Nagy-

Váradon 1 hónapig s. lelkész; Ref.-Kovácsházán 6 hónapig időközi lelkész; 1887. jun. 1 óta, tehát 5 év és 11 hó óta M.-Gyorokon rendes lelkész s mint ilyen 3 éven át a radna-lippai körben misziónáriusul volt alkalmazva, lelkészi oklevele kelt 1887-ben jeles osztályzattal; 7 év 11 hóra terjedő szolgálatában buzgó odaadást, igaz hűséget, sikeres működést és kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva. — 10 drb bizonyitvány.

8. május 2. Domokos Károly n.-váradi vallástanár, első vizsgát tett 1882-ben, másodikat 1883-ban kielégitővel, N.-Bajomban 1 év 5 hónapig, Körös-Ladányban 6 év 8 hónapig s. lelkész, 2 év 7 hó óta N.-Váradon vallástanár, 10 év 8 hóra terjedő szolgálatában szorgalmat, buzgóságot s kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva — 5 drb bizonyitvány.

9. május 3. Szondy György gyantai lelkész, első vizsgát tett 1880-ban, másodikat 1881-ben általános kitünő osztályzattal; lelkészi oklevele kelt 1887 ben kitünővel, 1885. augusztus óta, tehát 7 év és 9 hó óta Gyantán rendes lelkész; e minőségben buzgó odaadással s törvényszerű erkölcsi magaviselettel. — 5 drb bizonyitvány.

10. május 3. Nagy Endre s.-kereszturi lelkész első vizsgát tett Sáros-Patakon 1880-ban, másodikat 1882-ben átalános jó osztályzattal, 1883. ápril 24. óta s.-kereszturi rendes lelkész, 12 év és 10 hónapra terjedő hivatali működésében buzgóságot és kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva. — 4 drb bizonyitvány.

11. május 3. Tóth Sándor csökmői s. lelkész-tanitó, első vizsgát tett 1876, másodikat 1877-ben kielégitővel, tanitói oklevele kelt 1883-ban átalános jeles osztályzattal, Körös-Ladányban 3 év 4 hóig, Gyomán 2 évig, Csökmőn 1 év 8 hó óta s. lelkész-tanitó, 7 évre terjedő hivatali működésében buzgóságot, igaz hűséget és kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva. Szolgálati bizonylata 1892. jun. 23-ról kél. — 8 drb bizonyitvány.

12. május 6. Győry József tárkányi lelkész, első vizsgát tett 1873-ban, másodikat 1874-ben átalános jeles osztályzattal, lelkészi oklevele kelt 1878-ban jeles osztályzattal, 1877. ápril 24 óta, tehát 16 éven át tárkányi rendes lelkész, e minőségében buzgó odaadást, kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva. — 12 drb bizonyitvány.

13. május 6. Nagy Dániel makói s. lelkész, első és második vizsgát tett 1887-ben kielégitővel, 11 hónapig N.-Szalonán, 1 év 6 hónapig Gáborjánban, 3 év, 7 hó óta Makón s. lelkész, 6 évre terjedő szolgálatában lelkiismeretes buzgóságot s kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva. 5 drb bizonyitvány.

14. május 8. dr. Márk Ferencz n.-harsányi lelkész, lelkészi oklevele kelt 1881-ben kitünő osztályzattal, 12 esztendőt betöltött rendes lelkészi szolgálatában buzgó odaadást, igaz hűséget és példás erkölcsi magaviseletet tanusitva, 6 ½ év óta egyházmegyei tanácsbiró s. lelkészi gyámintézeti pénztárnok. — 2 drb bizonyitvány.

Lelkészjelölő bizottságunk a jelentkezett 14 pályázó közül az egyházi törvények 186, 192. §§-ai értelmében és a tiszántuli ev. ref. egyházkerület 325—1889. sz. végzése alkalmazásával: Csák József m.-gyoroki, dr. Márk

Ferencz n.-harsányi, Miklóssy Béla e.-gyaraki rendes lelkészeket, Holkó József n.-kerekii, Szabó József szintyei s. lelkészeket jelölte ki egyhangulag az okányi lelkészi állomásra.

Kmf.

Szőke János,
Hőgyes Ferencz,
Mólnár Balázs.

Széll Kálmán
ev. ref. esperes,
Ercsey Sándor,
Sántha István,
Nagy Imre.

B)

Jegyzőkönyv.

Az Okányban 1893. év junius hó 4. napján tartott ev. ref. lelkészválasztásról.

A n.-szalontai ev. ref. egyházmegye esperesének folyó évi május 22-én 297. szám alatt kelt megbizása folytán.

Mely alkalommal alulirott Sántha István egyházm. tanácsbiró és Ónodi Sándor ev. ref. lelkész, mint a lelkészválasztás tényének vezetésére kinevezett küldöttség, a választásra kitüzött mai napon Okány községben az ev. ref. templomban, mint a választás megtartására kijelölt helyiségen megjelent; átvette, hitelesitette a választóknak a presbyterium által már kiigazitott névsorát, felolvasta, megmagyarázta a választási szabályokat és a választás fontosságát; a jelöltek neveinek felolvasása után a választók azonosságának megállapitására Mólnár Balázs, Tarr István, Bölöny Menyhért és Irázi József személyében bizalmi férfiakat alkalmazott s mindezek előre bocsátása után a választást megnyitotta.

S minthogy tiz választó szavazást kivánt, a titkos szavazás a törvény értelmében elrendeltetett, megszakitás nélkül folytattatott.

Az utolsó szavazó felszólitása után félórai záridő tüzetett ki, melynek elteltével délután 1 órakor a szavazás bezáratott, a beérkezett szavazatok számba vétettek következő eredménynyel:

Beadatott összesen 307, azaz háromszázhét szavazat, melyből

Dr. Márk Ferencz n.-harsányi lelkész kapott		264 szavazatot,
Szabó József szintyei s. lelkész	„	41 „
Csák József ménes-gyoroki lelkész	„	2 szavazatot.

E szerint Dr. Márk Ferencz jelölt az összes szavazatokból 264 szavazatot, tehát általános többséget nyert, s mint ilyen, okányi ev. ref. lelkészszé törvény értelmében megválasztottnak tekintendő.

A választás eredménye a küldöttség által a helyszinén kihirdettetett; a választásról szóló jegyzőkönyv két egyenlő példányban kiállitva felolvastatott, a küldöttek, egyházgondnok és bizalmi férfiak által aláiratott.

Kelt mint fent.

Sántha István,
egyházmegyei tanácsbiró.
Ónodi Sándor,
ev. ref. lelkész, választási elnökök.
Sz. Kincses Gergely,
gondnok.

Böllönyi Menyhért,
Molnár Balázs,
Irázi József,
Tarr István,
mint bizalmi férfiak.
Szőke János,
mint jegyzőkönyvvezető.

49. Beterjesztettek a lemondás folytán üresedésbe jött berek-böszörményi lelkészi állomás betöltésére vonatkozó ügyiratok, melyek szerint, ugy a jelölés, mint a választás kifogástalan törvényszerüséggel megejtetvén, Fogarassy Bálint radna-lippai körlelkészre adott 80 szavazat ellenében, *Budai János* békési segédlelkész 239 szavazatot nyert és igy 159 szótöbbséggel *berek-böszörményi lelkészszé elválasztatott.*

Budai János irásban nyilvánitja, hogy a berek-böszörményi lelkészi állomást, a vele közlött dijlevél alapján, a pályázati hirdetésben kikötött feltételek pontos teljesitése mellett, hálás köszönettel fogadja el.

Egyházmegyénk közgyülése Budai János törvényesen elválasztott berek-böszörményi lelkészt a 65—1875. számu egyházmegyei végzésre való hivatkozással *örömmel erősiti meg uj állomásában.* A jelölésről és választásról felvett jegyzőkönyveket pedig egész terjedelmében közzé tenni elrendeli.

A)

Jegyzőkönyv

felvétetett N.-Szalontán 1893. május 10. a berek-böszörményi lelkészjelölés tárgyában, az egyházmegye lelkészjelölő bizottsága által.

Jelenvoltak: Széll Kálmán esperes, Balog Ambrus, Ercsey Sándor, Sántha István egyházmegyei lelkészjelölő bizottsági tagok.

1. szám. Elnöklő esperes annak előadása mellett, hogy az egyházmegyei lelkészjelölő bizottságnak minden rendes tagját, a mai napon N.-Szalontán a b.-böszörményi lelkészjelölés tárgyában tartandó rendes ülésre meghivta, — azonban Tisza István rendes tag, másnemű halaszthatatlan dolgai miatt ezen ülésen részt nem vehetvén, helyette Sántha István póttagot hivta meg; — továbbá, hogy a b.-böszörményi presbyteriumot fölhivta, miszerint a mai napon tartandó ülésre küldje be az általa választott

lelkészjelölő bizottsági tagokat igazoló iratukkal együtt: felolvassa a b.-böszörményi presbyterium f. 1893. évi április 16-án tartott ülése jegyzőkönyvének 6-ik számát, mely szerint a lelkészjelölő bizottság tagjaiul Szathmári Mihály, Rácz János és Sz. Nagy Sándor presbytereket választotta meg, kik ezen ülésen megjelentek: a lelkészjelölő bizottsági ülést megalakultnak nyilvánitja és azt a tagok üdvözlése mellett megnyitja.

2. szám. Esperes előterjeszti, hogy az e. t. értelmében az egyházi lapokban közzétett pályázati hirdetés folytán a b.-böszörményi lelkészi állomásra 11-en pályáztak, jelesül:

A b.-böszörményi ev. ref. lelkészi állomásra pályáztak:

1. 1893. április 26. Ónodi Sándor mező-gyáni lelkész; első vizsgát tett 1881-ben jeles, másodikat 1882-ben kitűnő eredménynyel, 4 év 4 hónapig N.-Szalontán s. lelkész, 8 év óta M.-Gyánban rendes lelkész, lelkészi oklevele kelt 1887-ben jeles és kitűnővel; 12 év 4 hóra terjedő szolgálatában lankadatlan buzgóságot, sikeres működést és kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva (6 drb bizonyitvány).

2. április 27. Kiss György szakáli lelkész (bizonyitványait lásd az okányi pályázatnál).

3. május 2. Fogarassy Bálint radna-lippai körlelkész, első vizsgát tett 1887-ben, másodikat 1888-ban kitűnő osztályzattal, két féléven át a bécsi theologiai facultasnak, két iskolai éven át az utrechti egyetemnek hallgatója, 4 hónapig Elberfelden a gyakorlati lelkészetben segédmunkás, M.-Keresztesen 4 hónapig helyettes lelkész, 2 év 6 hó óta Radna-Lippán körlelkész; 3 év 10 hónapra terjedő szolgálatában fáradhatatlan buzgóságot, igaz hűséget, sikeres működést és kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva (9 drb bizonyitvány).

4. május 2. Csák József m.-gyoroki lelkész (bizonyitványait lásd az okányi pályázatnál).

5. május 3. Kálmán Dezső uj-fehértói lelkész, első vizsgát tett 1873-ban, másodikat 1874-ben kielégitő osztályzattal, 5 évig Debreczenben s. lelkész, 1880. április 7. óta, tehát 13 év óta Uj-Fehértón rendes lelkész, 18 esztendőre terjedő szolgálatában buzgó tevékenységet, sikeres működést és kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva (4 drb bizonyitvány).

6. május 6. Győry József tárkányi lelkész (bizonyitványait lásd az okányi pályázatnál).

7. május 6. Pazar István iskei lelkész, az ungi ev. ref. esperes által kiállitott minősitési bizonyitvány szerint, mely 1893. jan. 11-ről kelt, 1855-ben Ágteleken rendes lelkészül alkalmaztatott, hol 22 évig szolgált, — 1877-ben pedig az iskei egyházban választatott lelkészül, s azóta ott működik teljes buzgósággal s feddhetetlen erkölcsi viselettel, irodalmi nevet szerzett magának (1 drb melléklet).

8. május 6. Zsigmond Ferencz ártándi lelkész, első vizsgát tett 1874-ben, másodikat 1875-ben átalános jeles osztályzattal, lelkészi oklevele kelt 1887-ben jeles osztályzattal; — 10 éven át N.-Váradon vallástanár, 1885. óta ártándi rendes lelkész, 4 év óta a bihari ev. ref. egyház-

megye egyik jegyzője, 8 évre terjedő rendes lelkészi működésében odaadó buzgóságot és feddhetetlen erkölcsi magaviseletet tanusitva (4 drb bizonyitvány).

9. május 8. Lányi Lajos hajdu-böszörményi gimnáziumi lelkésztanár, első vizsgát tett S.-Patakon 1884., másodikat Debreczenben 1886-ban átalános kitűnő osztályzattal, 11 hónapig Tyukodon, 1 év 11 hónapig Kocsordon s. lelkész, 4 évig Fehér Gyarmaton s. lelkész-tanitó, 2 éven át a budapesti egyetem bölcsészeti karának hallgatója s egyszersmind kocsordi bejegyzett s. lelkész, 8 hó óta a h.-böszörményi gimnázium tanára. Egyes lapokban megjelent czikkeire, mint irodalmi munkásságára hivatkozik (7 drb bizonyitvány).

10. május 9. Nagy Sándor váncsodi lelkész, első vizsgát tett 1875-ben, másodikat 1876-ban kielégitővel, lelkészi oklevele kelt 1878-ban kielégitővel, 1877. óta, tehát 16 év óta váncsodi lelkész, 3 ½ éven át egyházmegyei jegyző volt (5 drb bizonyitvány).

11. május 9. Budai János békési s. lelkész, első vizsgát tett 1886-ban, másodikat 1888-ban kitűnővel, 2 éven át az edinburgi egyetem hallgatója, 7 hónapig Makón, 4 hónapig Körös-Tarcsán, 4 év 2 hónap óta Békésen s. lelkész, 6 év 1 hónapra terjedő szolgálatában ernyedetlen buzgalmat, kiváló képzettséget s kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva (7 drb melléklet); 3 év óta a „Téli Ujság“ szerkesztője.

Lelkészjelölő bizottságunk a jelentkezett 11 pályázó közzül, az e. t. 186,192. §-ai értelmében és a tiszántúli ev. ref. egyházkerület 325—1889, sz. végzése alkalmazásával Kálmán Dezső uj-fehértói, Ónodi Sándor m.-gyáni, Zsigmond Ferencz ártándi rendes lelkészeket, Fogarassy Bálint radna-lippai körlelkészt és Budai János békési s. lelkészt jelölte ki egyhangulag a berek-böszörményi lelkészi állomásra.

Kelt mint fent.

Rácz János,
Szathmári Mihály,
Sz. Nagy Sándor.

Széll Kálmán
ev. ref. esperes,
Ercsey Sándor,
Sántha István,
Balog Ambrus.

B)

Jegyzőkönyv

felvétetett Berek-Böszörményben 1893. jun. 11-én az ezen egyházközségben megejtett ev. ref lelkészválasztás alkalmából a n.-szalontai ev. ref. egyházmegye esperesének 1893. évi május 22-én 298. sz. a. kelt megbizása folytán.

Mely alkalommal alól is irottak Hadházy Kálmán egyházmegyei számvevőszéki tag és Patóh Károly apáti ev. ref. lelkész, mint a lelkészválasz-

tás vezetésére az esperes, illetőleg egyh. gondnok által kinevezett küldöttség B.-Böszörményben d. e. 10 órakor a választásra előre kitüzött helyen, a gyülekezet templomában megjelenvén, meggyőződtünk arról, hogy nevezett egyházban egyh. törvényünk 197. §-a minden rendelkezése megtartatott.

Az egyháztanács által elkészitett és hitelesitett, a szavazásra jogositottak neveit tartalmazó névjegyzéket miután mi is hitelesitettük, magunkhoz vettük s a választóknak egy ily választás fontosságát lelkükre kötöttük, felolvastuk s megmagyaráztuk a lelkészválasztásra vonatkozó szabályokat.

Ezután a jelöltek neveit felolvastuk s a választók személyazonosságának igazolására a választók által kijelölt Szathmári Mihály, Bak János, Nyiri József és Katona Sándor egyházgyűlési tagokat, mint bizalmi férfiakat felkértük, s miután 12 választó, névszerint Balogh Imre, Takács Mihály, Tarczali Ferencz, Nagy József, Szathmári Mihály, Kerekes Ferencz, Nagy Pál, Bak János, Horváth Sándor, Török Sándor, Pápa József és Nagy János titkos szavazást kivántak, azt a törvény értelmében elrendeltük, mely is a fent jelzett helyen megszakitás nélkül folytattatott.

Az utólsó szavazat beadása után d u. 12 óra 10 perczkor félórai zár idő tüzetett ki, melynek elteltével a szavazás bezáratott.

A beérkezett szavazatok összeszámláltatván, beadatott összesen 319 szavazat. Ebből

Fogarassy Bálint lelkész urra esett		80 szavazat
Budai János s.	„ „ „	239 „
	összesen =	319 szavazat

és igy a 159, százötvenkilencz szavazattöbbséget nyert Budai János békési s. lelkész urat a b.-böszörményi ev. ref. lelkészi állásra megválasztottnak a törvény értelmében kijelentettük s a választási eljárást befejezettnek nyilvánitottuk.

Miről ezen jegyzőkönyv a küldöttek, bizalmi férfiak és gondnok által aláirva, két példányban kiállittatott.

Kmf.

Patóh Károly,
egyházi elnök.

Hadházi Kálmán,
világi elnök.

Rácz János kurátor,
Katona Sándor,
Bak János,
Nyiri József,
Szathmári Mihály.

50. A számvevőszék jelentést és javaslatot tesz a f. évi április 6-iki egyházmegyei határozattal pótlás végett kiadott 1892. évi gondnoki számadásokról.

Miután a b.-zerindi gondnok számadásában kérdés

alatt állott 173 frt 39 kr-ra a felvilágositó adatok beküldettek, és ki van mutatva, hogy ezen összeget — mert a vállalkozó idő közben fizetésképtelenné vált — a templomépités félbenmaradt befejezésére használták fel, a nélkül, hogy ebből a hivekre ujabb teher hárult volna, — *a felmentés megadatott.*

De mert a számadáshoz mellékelt nyugták nem szabályszerüen vannak kiállitva, utasitja a kurátort, hogy a nyugtatványokat azoktól szerezze be, a kik részére és kezéhez a fizetést teljesité.

Tudomásul szolgál, hogy a gyantai magtári és alapitványi tőkék lehető biztositása iránt az intézkedés megtörtént. Ambrus Gyula és Ábrahám Sámuel kezelőknek a felmentést megadta. De ugy őket, mint magát a presbyteriumot utasitja, hogy ezen régibb időkből kintlevő követelések beszedésére különös gondot forditsanak.

Végre a belényes-ujlaki magtár-alap kezelője, a németperegi, m.-homorogi, okányi és zsadányi gondnok részére utólagosan kipótolt, helyesnek talált számadásokról a felmentést megadta.

51. Olvastatott a következő kimutatás az egyházmegyei pénztár átadásáról :

Részletes kimutatása azon értékeknek, a melyeket folyó 1893. április 20-án Geszten az egyházmegyei pénztár átvétele alkalmával volt pénztárnok nt. Nagy Péter urtól átvettünk s illetőleg az egyházmegye jelenlegi pénztárnokának tiszt. Bagdi János urnak átadtunk.

1.	Egyházmegyei egyetemes-költség czimen :		
	a) Kötelezvényen :		
	α) 1885. április 10. Ónodi Sándornál	150	frt — kr
	β) 1886. január 1. Ónodi Sándornál	250	„ — „
	γ) 1886. április 1. Tárnok Lászlónál	75	„ — „
	b) Takarékpénztári betéti-könyvön :		
	α) 2040. sz. n.-szalontai betéti-könyvön : . . .	1387	„ 36 „
2.	Egyházmegyei tűzkárbiztositási jutalék czimen :		
	a) n.-szalontai 1693. sz. takarékpénztári betéti-könyvön	659	„ 26 „
	b) sarkad-vidéki 1219 sz. takarékpénztári betéti-könyvön	341	„ 73 kr
3.	Készpénzben :		
	a) a mult évi maradvány	468	„ 50 „
	b) ez évi bevétel	165	„ 78 „
	c) közalapi járulékból folyó évi bevétel . . . ,	129	„ 50 „
	d) nyomtatványok árából	—	„ 40 „
4.	Nyomtatványokban :		

a) keresztelési és esketési jegyek 5600 drb. á: 4 kr, ért. 22 frt 40 kr
b) 6 drb régi pénztári könyv.

Láttam *Széll Kálmán* ev. ref. esperes *Márk Ferencz*, *Nagy Imre.*

Megnyugvással veszi tudomásul egyházmegyénk közgyűlése.

52. Varga Károly, mint a n.-szalontai ev. ref. egyházmegyei tanitói segélyegylet elnöke, bemutatja az egylet 1892. május 1-től 1893. május 1-ig terjedő pénz- és magtári számadásai megvizsgálásáról hozott egyleti határozatokat.

A közgyűlés észrevétel nélkül tudomásul vette, hogy Szabó József segélyegyleti pénztáros, Balog József ágyai és Bakk János szalontai magtárkezelő számadását 1892. május 1-től 1893. május 1-ig terjedő időszakról a segélyegylet választmánya, közgyűlése saját hatáskörében átvizsgálta, hibátlannak, példás rendben levőnek találta s hogy ehhez képest számadók részére, a felmentést megadta.

A mi az adóra vonatkozó előterjesztést illeti, kétségtelen, hogy a segélyegylet tőkéi — kamatjövedelme, törvény szerint, a tőke-kamat adó alól fel van mentve.

Sőt a m. kir. pénzügyi közigazgatási bíróság, felmerült konkrét eset alkalmából még 1889. április 26-án 48. sz. a. kelt döntvényében világosan kimondotta, hogy „lelkészek, tanitók, ezek özvegyei és árvái gyámolitására rendelt, egyházi hatóságok felügyelete alatt levő nyugdíjalapok oly jótékony intézetekül tekintetnek, a melyek tőkéik kamatjövedelme az 1875. XXII. t. cz. 2. §-ának 7. pontjában foglalt rendelkezések szerint tőke-kamat adó alá nem tartozik.“

Ennélfogva az adókivető bizottság eljárása, mely szerint a segélyegylet tőkéinek kamatjövedelmét adó alá vonta, a törvény rendelkezésével ellentétben áll.

De a jelentéshez csatolt iratokból nem tünik ki, vajvajjon a bemutatott 280/II. számu pénzügyigazgatósági sérelmes határozat egyátalán kézbesitve lett-e már a segélyegyletnek s hogy az ellen a törvény által megszabott záros határidőn belől és az erre illetékes forum előtt élt-e felebbezéssel?

Ha még idáig kézbesitve nem volna, különösen figyelmébe ajánlja, hogy a felebbezés beadásával szorosan tartsa magát az 1886. 44. t. cz. 27. §. szerinti záros határidőhöz.

Mert olyan felszólamlás nem vezethet a sérelem orvoslására, mely nem a maga idején és nem az illetékes hatósághoz nyujtatott be.

A dolog állása felől minden esetre tegyen jelentést az egyházmegye espereséhez.

Azon esetre pedig, ha a törvényes határidő jogorvoslat alkalmazása nélkül netalán lejárt volna, egyházmegyénk is csak arra szoritkozhatik, hogy a kivetett adó leirása iránt a magas pénzügyminiszteriumhoz intézendő soron kivüli felterjesztés által a kisérletet megteszi.

53. A pankotai egyház épitkezésből eredt 1396 forint adóssága törlesztésére 200 forint közalapi segélyt kér.

Az idegen felekezetek s nemzetiségek közzé ékelt, sok teherrel küzdő egyházat 100 forint közalapi segélyre ajánlja egyházmegyénk közgyűlése, fentebbi adóssága törlesztésére.

54. A radna lippai egyház épitkezésből fenmaradt 1900 forint adósságának — illetőleg önerején nem fedezhető 1300 forint adóssági terhének törlesztésére, 300 forint közalapi segélyért folyamodik.

Az alakulás nehézségei mellett adóssági terhekkel is küzdő s missziói fontos feladatot teljesitő egyházat, tekintettel helyzetének sullyos voltára, miszerint fokozottabb mérvü áldozatkézssége daczára is csak segélyezéssel törleszthetí épitkezésből eredt adósságát, 300 forint közalapi segélyre melegen ajánlja egyházmegyénk közgyűlése.

55. A ménes-gyoroki egyház, iskola épitésből származott adóssága törlesztésére, a hátrálékban maradt lelkészi fizetés kiegyenlitésére, s behajthatatlan egyházi adó hátráléka leirásának fedezésére 1000 forint közalapi segélyt kér.

A számban megapadt — elszegényedett hivekből álló s adóssági terhek alatt roskadozó kis egyházat, tekintettel missziói fontos helyzetére is, 200 forint közalapi segélyre buzgón ajánlja egyházmegyénk közgyűlése — fentebbi adósságának törlesztésére.

56. Szabó József szintyei s. lelkésztanitó, csekély jövedelmére hivatkozva, 70 forint közalapi segélyért kérvényez.

Az 5 év előtt betelepült hitsorsosokból alakult leányegyházban szegény anyagi helyzetben élő, s a leányegyház felekezeti és nemzeti misszióját felfogva hivatását buzgón teljesitő s. lelkésztanitó, 70 forint közalapi segélyre melegen ajánltatik.

57. Vadas Gyula cserméi s. lelkésztanitó elégtelen jövedelme miatt 100 forint közalapi segélyért folyamodik.

Folyamodó s. lelkésztanitót, ki buzgón és sikerrel

munkálkodik missziói állásán, tekintettel jövedelmének csekély voltára, 100 forint közalapi segélyre ajánlja egyházmegyénk közgyűlése.

58. A szintyei s. lelkésztanitó részére Nagy Sándor felügyelő lelkész nagyobb mérvü segélyt kér a ref. segélyegylettől.

A hivatalos teendőit sikerrel teljesitő csekély javadalmazásu s. lelkésztanitót, — kinek hivatali állása csak segélyezéssel tartható fenn, — a ref. segélyegylet pártoló figyelmébe melegen ajánlja egyházmegyénk közgyűlése.

59. Szondy György gyantai lelkész 50 forint segélyt kér a ref. segélyegylet pénztárából, — hivatkozván arra, hogy az összeget 1886. óta a gondozása alá bizott kisházai és széplaki leányegyházak többszöri meglátogatásáért fuvardíj czimen élvezte, s hogy a fuvarozás költségeit nevezett leányegyházak szegénységök miatt ma sem teljesithetik.

Folyamodó lelkész ref. segélyegyleti kérvényét, tekintettel az abban fölhozott indokokra, pártolólag terjeszti egyházmegyénk közgyűlése a főtiszteletü egyházkerületi közgyűlésre.

60. Hajdu Elek vadászi lelkész, — mint a felügyelete alá helyezett leányegyházak s szórványok lelkésze, a ref. segélyegylettől utiköltségeinek fedezésére segélyt kér.

Beterjesztett kérvény, — tekintettel folyamodó lelkész szerény javadalmazására, s arra, hogy a nagy területen lakó s gondozása alá bizott egyháztagok látogatásával járó utiköltség fedezésével, anyagi szegénységök miatt magok a leányegyházak se terhelhetők, — pártolólag terjesztetik föl a főt. egyházkerület közgyűléséhez.

61. M.-homorogi lelkész beterjeszti a presbyterium és egyházközségi közgyűlés folyó évi julius hó 30-án tartott ülésének azon határozatát, mely szerint a beterjesztett terv és költségvetés alapján az egyházközség által már beszerzett téglán kivül szükséges 10,000 forint templom, torony épitési költséget aképen véli előállitani, hogy az egyház tagokra (7) hét éven át az államadó arányában templom, torony épitési költséget vet ki, addig pedig, mig ezen kivetés befolyna, az egyháztagok személyes hitelére a nagyváradi gazdasági és iparbanknál 11,700 frt erejéig folyó számlai hitelt vesz igénybe a mely 7%-os kölcsönből részletenként annyi fogna felvétetni, a mennyi az épitkezésre szükségesnek mutatkozik.

Remény van arra nézve, hogy többen az egyház hivei közül a reájok eső egész tartozást egy összegben fogják lefizetni épen azért is mellőzik a netán olcsóbb jelzálogos kölcsönt.

A templom, torony épitést 1894. évi ápril hó 1-én kezdik meg s október 1-re lesz köteles a vállalkozó azt elkésziteni.

Kérik, miszerint engedély adassék arra nézve, hogy a templom, torony épitési költség az egyháztagokra egyenes állami adó arányában 7 éven át kivethető legyen, oly módon, hogy azok a kik egy összegben lefizetni nem tudják vagy nem akarják tartozásukat, tehát a 7 évi időt igénybe venni kivánják, fizessék egyuttal a reájok eső templom épitési költségnek a kamatait s pedig ezt előlegesen; kérik továbbá, hogy a templom épités költségeinek fedezésére a gazdasági és iparbanknál folyó számla mellett s 7% kamatra a váltót aláirók személyes hitelére 11,700 forint erejéig kölcsön felvételére felhatalmaztassanak.

Egyházmegyei közgyűlésünk jóváhagyja a presbyterium és egyházközségi közgyűlés azon intézkedését, hogy a templom, torony épités költségét az összes egyháztagokra 7 éven át azok egyenes államadója arányában kivethessék s behajthassák, valamint jóváhagyja azon intézkedést is, mely szerint a presbyterium a nagyváradi gazdasági és iparbanknál a váltót aláirók személyes hitelére folyó számla mellett kivánja felvenni az időnként szükséges összeget, tekintve azonban, hogy az épitkezést Tóth Imre mezőkeresztesi épitész 9171 frt 53 krért teljesiteni elvállalta, a minek fedezésére 10,000 frt kölcsön engedélyezése elégségesnek mutatkozik, a fentiek értelmében felveendő kölcsön összeg 10,000 forintot tul nem haladhat.

Egyszersmind tekintve, hogy a presbyteriumi határozatok egyházkerületi közgyűlési jóváhagyást is igényelnek, jelen végzés a vonatkozó ügyiratok kapcsán a főtiszteletü egyházkerületi közgyűlésre *pártolólag* felterjesztendő.

62. A m.-homorogi presbyterium illetőleg egyházközségi közgyűlés beterjeszti a folyó évi julius hó 15-én tartott gyűléséből felvett jegyzőkönyvet, a templom, torony terv-rajzát és költségvetését, továbbá az épitési feltételeket, melyek alapján az árlejtés megtartatott, a tett ajánlatok felbontattak s a 4 ajánlattevő közül a két olcsóbb ajánlattevőnek óvadékát visszatartván, egyházmegyénket kérdezi meg, melyik vállalkozóval kössön szerződést.

Később vagyis folyó hó 10-én Steinbach Ervin földbirtokos épittető bizottsági elnök, ki a templom épités iránt annyira érdeklődik, hogy ezen ügyben egyházmegyénk esperesi hivatalánál már személyesen is tudakozódott, levél utján arról értesiti esperest, hogy a legolcsóbb ajánlatot tett vállalkozó Tóth Imre mezőkeresztesi épitész mellett oly jó ajánlatok tétettek, hogy az épittető bizottság teljes nyugalommal kész megkötni az épitkezési szerződést.

Kérik a bemutatott terv és költségvetés jóváhagyását s az épitkezési szerződés megkötésére a felhatalmazás megadását.

A bemutatott egyházmegyei épitész Veres Károly által készitett s Pekanovics Imre főmérnök által felülvizsgált terv és költségvetés jóváhagyatik s utasittatik a m.-homorogi presbyterium, hogy annak alapján az épitési feltételekben körülirt csekély módositás mellett a vállalati szerződést az épitési feltételek szigoru szemmel tartásával Tóth Imre m.-keresztesi épitészszel kösse meg, az épitkezést a legszigorubban ellenőrizze, a munka befejeztével a felülvizsgálatot eszközöltesse s annak megtörténtéről szóló jelentését terjeszsze be.

63. A tamásdai presbyterium 1893. évi május hó 10-dik napján tartott gyűlésében elhatározta, hogy azon 50 frtot, mely összeget Dr. Ladik Gusztáv ur édes atyja néhai Hladik Károly halála alkalmából az egyházközségnek adományozott s tényleg befizetett, „Ladik Gusztáv alapitvány“ czime alatt alapitványként fogja kezelni és pedig ebből egy 100 frtos alapitványt létesit, addig tehát, mig a befizetett 50 frt 100 frtra nem növekedik, a kamat mindég tőkésittetni fog s csak azután fordittatik az egyház közszükségletei fedezésére.

A tamásdai ev. ref. presbyteriumnak az egyház jövőjének biztositására czélzó nemes törekvését egyházmegyénk, midőn örvendetes tudomásul veszi, arra tekintettel, hogy a presbyterium a néh. Hladik Károly emlékezetét kivánja megörökiteni, a tett intézkedést aképen erősiti meg, hogy az alapitvány „Hladik Károly alapitvány“ nevet viseljen s utasitja egyszersmind az egyház gondnokot, hogy az alapitványról szokásos számadását évről-évre tegye meg.

64. Csécsi Imre aradi h lelkész, főgondnok Fábián László és gondnok Dr. Weidenfeld István által is aláirt kérvény mellett terjeszti be a presbyterium és egyházközségi közgyűlés f. évi julius hó 2-án hozott határozatait, mely szerint a rozzant, tarthatatlan állapotban levő lelkészlak gyökeres javitását s egy szobának az épület meghosszabbitása által átalakitását elhatározták s ennek költségeire az egyház törzs vagyonából 10 év alatt kamat nélkül visszafizetendő 1200 frt kölcsön engedélyezését, illetőleg annak visszatérités kötelezettsége melletti felhasználására felhatalmazást kérnek.

Indokul felhozzák, hogy az évi adó kivetésből ezt teljesiteni lehetetlenség, a hivek áldozatkészsége ki van meritve s a halaszthatatlan épitkezéssel az egyház egyik régi baján lesz segitve.

Bemutatják a lelkészlak épület alaprajzát is, mely az átalakitás utáni állapotot is előtünteti.

A kellően megokolt, presbyteri és egyházközségi közgyűlési hasározatokkal felszerelt jelen kérelemnek egyházmegyei közgyűlésünk helyet ad s felhatalmazza a presbyte-

riumot, hogy az iskola eladásából befolyt törzsvagyonból 1200 frtot a lelkészlak épület helyreállitása s tervszerű átalakitására felhasználhasson.

Meghagyja egyszersmind egyházmegyei közgyűlésünk a presbyteriumnak, hogy az el nem idegenithető törzs vagyonból felhasználandó összeget 10 év alatt egyenlő részletekben fizesse vissza és erről évenként ide jelentést tegyenek.

65. Komádii lakos T. Nagy József és érdektársai 625 névaláirással támogatva, azt kérik, hogy egyházmegyénk közgyűlése a komádii egyházközségben *állitsa vissza* a régebben fennállott szokáshoz képest a *természetben való szolgálmányokat*; tegyen intézkedést az iránt, hogy jövőben a *hitközség vagyona* a szükséges ellenőrzés mellett *helyesebb gazdálkodással kezeltessék*; a multra vonatkozólag vizsgálat tartásával *útasitsa a vagyon kezelőket számadásaik megtételére*; az egyházközséget terhelő *adótartozásokat háritsa át az egyház vagyonait birlalókra*; *s mindennemü adótartozást a kiadások rovatából feltétlenül törüljön* és az *1893. évi költségelőirány zatból*, a mennyiség tekintetében neheztelt 21, 22 és 23 tétel alatti kiadások leszámitásával, *a kivetett 15%-os pótadót már a folyó évre nézve is törölje.*

Ezen kérvény a komádii presbyteriumnak esperes által kiadatván, nevezett presbyteirum 1893. julius 6-án tartott ülésének 2-ik számu végzésében kimondja, hogy „panaszosok felfolyamodványára tételenként egyáltalán nem kiván válaszolni, a mennyiben azok minden alapot nélkülöző ürességek, s oktalanul légből kapott állitások.“

Esperes panaszosokhoz a lelkészi hivatal utján a panasz tárgyát teljesen kimeritő, s a presbyterium jogos álláspontját tisztán megvilágositó leiratot intézett.

Azonban panaszkodók az esperesi felvilágositás után is békülni hajlandók nem lévén: a presbyterium, egyrészről a megerősitett egyházi adókulcs szerint kivetett egyházi adó beszedését elrendelni kéri; másrészről a gazdálkodása ellenében panaszlók által kivánt vizsgálatnak magát kész szivvel aláveti, sőt *ártatlansága érzetében a vizsgálatot kéri is.*

Egyházmegyénk közgyűlése azon *adókulcsot*, melyet a komádii presbyterium és egyházközségi közgyűlés *alkotmányos* többségének beterjesztése alapján 26/1893. számu végzésében, az egyházi törvények 233. §-ának rendelkezése szerint megerősitett: *a kikötött hat év lejárta előtt megváltoztatni nem engedi.*

Épen azért kimondja, hogy a hivatolt adókulcs a komádii egyházközség minden egyes tagjára *kötelező* erővel bir.

Köteles pontosan megtartani a komádii egyházközség azon egyezséget is, mely közte és a belső hivatalnokok között a naturálék és szolgálmányok tárgyában létesült, mert

azt egyházmegyénk közgyűlése 27/1893. számu végzésében öt évi időtartamra jóváhagyta, az egyházkerületi közgyűlés pedig 139/1893. számu végzésében véglegesen megerősitette.

A panaszlók által az egyház gazdálkodása ellen felhozott panaszoknak helyszinén való átvizsgálására egyházmegyénk közgyűlése *Sántha István* és *Balog Ambrus* tanácsbirákat kiküldi.

66. Márk Ferencz okányi ev. ref. lelkész 131. sz. a. jelenti, hogy a presbyterium tagjai közül többen ismét előhozakodtak a „tanácsterem“ dolgával és megtagadták annak a lelkész részére átadását.

Felolvastatott az esperesnek Márk Ferencz lelkész és az okányi presbyteriumhoz e tárgyban intézett rendelete.

Kincses László és 45 társa aug 9-én érkezett beadványukban előadják, hogy a „tanácsterem“ kizárólag az egyházgondnok használatára épült; ahhoz jogot formálnak és ha vissza nem lesz adva, a hivek között szakadás áll be, sőt egy része más vallásra tér át.

Végre Veres István és 78 társa aug. 10-ről beadott folyamodványukban panaszolják, hogy a mostani presbyterek legnagyobb része törvénytelenül lett megválasztva; csak az izgágaságot és erőszakoskodást keresi. Miért is uj választás elrendelését s a békétlenkedő tagok kizárását kérik.

A mi első sorban a „tanácsterem“ dolgát illeti, Kincses László és társai előterjesztését a közgyűlés egészen alaptalannak találta.

A *lelkészlak*, a kötelező erejü dijlevél szerint, *a lelkész használatára van átadva*; fizetésének egyik *kiegészitő* részét képezi és azzal szabadon rendelkezik.

Ennélfogva minden olyan cselekmény, mely a lelkészt ezen szoba használatában megháboritja, jogtalan és törvénytelen.

Ez a használat különben sem zárja ki azt, a mi ugy itt, mint több helyen gyakorlatban van, hogy a kérdéses helyiség egyuttal egyházi gyűlések tartására is igénybe vétessék.

Az okányi presbyterium még 1888-ban kiadott esperesi rendelettel figyelmeztetve volt, hogy a „tanácsterem“ használata a lelkészt illeti akképen, hogy az egyházi gyűlések is itt tartassanak.

Ebbe bele nyugodott ugy az akkori lelkész, mint maga az egyházközség s a tanácstermet azóta igy is használták.

A kérdés tehát már akkor megoldást nyert, az érdekelt felek hozzájárulása mellett.

Ujabban pedig aug. 7-ről ismét megkapták az utasi-

tást, hogy tartózkodjanak mindenféle önkénykedéstől, alkalmazzák magukat a felsőbb hatóság rendeletéhez.

Annál komolyabb megütközéssel értesült egyházmegyénk a felolvasott előterjesztésből, hogy az okányi hivek között többen a „tanácsterem“ régen befejezett ügyét felujitották és ennek ürügye alatt az egyház belső életében viszályt és torzsalkodást támasztanak.

Midőn ezért kárhoztató megrovásának jegyzőkönyvileg is kifejezést ad, egyben óva inti, figyelmezteti az okányi hiveket, főképen pedig a presbyterium minden egyes tagját, — kik már hivatalos állásuknál és letett esküjüknél fogva kötelezve vannak az egyház javára munkálkodni — hogy mindenek felett tartsák szem előtt, mivel tartoznak, mint jó reformátusok, saját egyházuknak, vallásuknak.

Tegyék félre a torzsalkodásokat; kerüljék a törvénytelenség utját; hagyjanak fel valahára a viszálkodással.

Tanulják tisztelni a törvényt és felsőbb rendeleteket.

Különbség nélkül mindannyian igyekezzenek egyházuk békéj't, nyugodalmát fenntartani, s annak fejlődését, előhaladását jó egyetértés mellett előmozditani.

Reményli egyházmegyénk, hogy jóakaratu figyelmeztetésének meglesz az óhajtott eredménye.

De egyuttal kijelenti azt is, hogy törvényen kivüli állapotot, erőszakoskodásokat, sem az okányi egyházban, sem másutt nem tür.

És szomoru kötelességének tekintené, ha oda lenne kényszeritve, hogy a békétlenséget szitó elemekkel a törvény szigorát teljes mértékben éreztesse.

Ha egyébként külön gondnoki szobára van szüksége az egyháznak, használja fel az iskola küszöbön levő épitését, hogy ezzel együtt a kurátor részére is megfelelő hivatalos helyiség állittassék fel.

Veres István és társainak uj választás elrendelése iránt beadott kérelme nem alkalmas arra, hogy tárgyalás alá vétessék.

A presbyterium ujjá alakitása iránt intézkedik a törvény s az egyházközség minden arra jogosult tagjának megadja a módot, hogy jogát a maga utján gyakorolhassa.

67. Az okányi egyházközség képviseletében Ónodi Sándor felügyelő lelkész beterjeszti az 1893. január 20-án tartott presbyteri gyűlés és az 1893. márczius 6-án tartott egyházközségi közgyűlés végzéseit, melyek szerint, minthogy az eddig is kivetni szokott 1 frt 50 kr párbér adó épen nem fedezi az egyház évi folyó szükségletét, mert ha elköltött alapjait helyrepótolni akarja, a folyó 1893. évi előirányzatban 927 frt 62 kr fedezetlen

szükség mutatkozik; továbbá mert a IV-ik tanitói állomás felállitása miatt is szaporodik az egyház szükséglete: a termény adó változatlanul hagyása mellett kéri, hogy az eddigi 1 frt 50 kr párbér adó helyett a mutatkozó szükségletet a ház és keresetadó után esedékes százalék szerint vethesse ki az egyházközség tagjaira.

Egyházmegyénk közgyűlése megengedi és véglegesen jóváhagyja azt, hogy az okányi presbyterium azon szükségletét, melyet a termény bevétel nem fedez, az eddigi 1 frt 50 kr párbér adó helyett az egyházközség tagjaira a ház- és I., II., III. osztályu kereseti adó után eső, megfelelő százalékos kirovás utján szedhesse be; de a lakókra és a kereseti adót nem fizetőkre ezen százaléknak csak felét szabad kirónia

Azonban szigoruan kötelezi egyházmegyénk közgyűlése az okányi presbyteriumot arra, hogy az egyháznak mintegy 819 forintra menő elköltött alapjait, esedékes kamatjaival együtt folyó évi deczember 31-ig állitsa helyre és erről a kurátori számadással együtt a számvevőszéknek okmányokkal igazolt jelentését terjeszsze be.

68. Az egyházi adókulcsra vonatkozólag, jövőben irányadó elv gyanánt

egyházmegyénk közgyűlése határozatilag kimondja, hogy minden olyan eset alkalmával, midőn nem *templom és iskola, vagy nagyobb épitkezések költségeiről, — vagy elköltött alapok helyre tételéről, — és nagyobb terhek tisztázásáról van szó* . . . hanem mikor az egyházközségek rendes, évi költségvetésének keretében a fedezetről több éven át kötelező adókulcsot állapitanak meg: *határozott számban* tegyék ki és határozzák meg, hogy a kötelező erőre emelni szándékolt egyházi adó *hány százalékát teszi az államadó egyes nemeinek.*

Ott pedig, a hol *mozgó*, vagy is évenként a szükséglet szerint *változó*, százalékos egyházi adót akarnak kötelezővé tenni az egyházközségek: *a százaléknak maximumát meghatározni okvetetlenül szükséges*, mert ezen hiány mellett egyházmegyénk közgyűlése a beterjesztett adókulcsot jövőben jóvá nem hagyja, s meg nem erősiti.

69. Az okányi egyházközség képviseletében Ónodi Sándor felügyelő lelkész jóváhagyás végett beterjeszti a belső hivatalnokok dijleveleit. És pedig:

1. A lelkészi dijlevél	1146 frt	— kr.
2. A nagyobb fitanitói dijlevél . .	788 „	— „
3. A kisebb fitanitói dijlevél . . .	425 „	50 „

4. A nagyobb leánytanitói dijlevél . 648 frt — kr.
5. A kisebb leánytanitói dijlevél . 500 frt — krra van értékelve.

Az 1, 2, 4. szám alattiak a régibb fizetés levelekkel megegyeznek, vagy előnyös módositással szabatosabban vannak szerkesztve.

Az 5. szám alatti kisebb leánytanitói dijlevél a régi vegyes iskolatanitó dijlevelével egyező, csakhogy az uj dijlevélbe a régebben is megadott 37 forint földmunkáltatási váltság is be van iktatva és kötelezővé van téve.

A 3. szám alatti kisebb fitanitói dijlevél ujonnan felállitott tanitói állomás javadalmát biztositja.

Egyházmegyénk közgyűlése az okányi presbyterium és egyházközségi közgyűlés által beterjesztett dijleveleket, — *Onodi Sándor felügyelő lelkész dicséretes buzgóságának kiemelésével* és annak elismerése mellett, hogy az okányi egyház előljárói egyházuk ügyeinek intézésében a helyes uton való haladás első lépéseit immár megtették: a maga részéről jóváhagyja és végső megerősités végett a főtiszteletü egyházkerületi közgyűlésre pártolólag felterjeszteni elrendeli.

70. A nagyszalontai presbyterium és egyházközségi közgyűlés megbizásából az elnökség beterjeszti azon „*adásvevési szerződést*,“ melyszerint a nagyszalontai egyház az ujonnan szervezett VI-ik leányiskola részére iskola helyiségül és tanitó lakásul Bonczos Miklós eladótól egy beltelkes házat vásárolt 4000 o. é. forint vételárban.

Ezen ingatlan vételárát, valamint azon 5500 forint 5%-os biharmegyei árvapénztári kölcsöntartozást, mely az egyháznak ugyancsak *iskolaépületek előállitására* felvett 9000 forint kölcsönéből még törlesztetlen, ugy szándékozik az egyház fedezni, hogy a magyar földhitelintézettől az egyház *ingatlanainak jelzálogos lekötésével*, 41 évi törlesztés mellett 5%-os 10,000 forint kölcsönt veszen fel, mely 5%-ékban a törlesztési ráta is benfoglaltatik, — s igy mind a most vásárolt beltelkes ház vételára, mind az 5500 frt adósság az egyház tagok ujabb megterheltetése nélkül a mostani adókulcs alapján és költségvetés keretében fedezetet talál.

Egyházmegyénk közgyűlése a nagyszalontai egyház adásvevési szerződését jóváhagyja, s a 4000 forintot tevő vételárnak, valamint az 5500 forint kölcsön tartozásainak fedezésére „a magyar földhitel intézettől“ *jelzálogi biztositék mellett* 41 évi 5%-kos törlesztéses kölcsönt 10,000 forint erejéig engedélyezi.

Ezen határozatot pedig az ügyiratokkal együtt végső megerősités végett a főtiszteletü egyházkerületi közgyűlésre felterjeszteni elrendeli.

71. Jóváhagyás végett beterjesztetett a nagyszalontai, ujonnan szervezett VI-ik leánytanitói állomás díjlevele.

Egyházmegyénk közgyűlése a nagyszalontai egyházközségben ujonnan szervezett VI-ik leánytanitói állomás díjlevelét, melyszerint a tanitó 100 forintra értékelt lakást természetben és évi fizetésül 500 forintot nyer : jóváhagyja és végső megerősités végett a főtiszteletü egyházkerületi közgyűlésre felterjeszteni elrendeli.

A nagyszalontai ev. ref. egyháznak a nevelésügy érdekében tanusitott ezen ujabb áldozatkészségét jegyzőkönyvileg elismeri.

72. A b.-zsadányi egyház, telekvásárlásból származott 800 forint, s az 1892-ik évi gondnoki számadás szerint fizetetlen maradt 400 forint, összesen 1200 forint adósságának fedezésére, ez összegnek pótadó czimen kivetését határozta el, kérve, hogy e tárgyban folyó évi április 14-én 2. sz. alatt hozott egyházközségi végzéseit, — melyek szerint pótadó czimen minden önálló gazdára egy frt, s minden állami egyenes adó forint forint után harminez krajczár vettetnék ki, — hagyja jóvá egyházmegyénk közgyűlése.

A b.-zsadányi egyháznak 1200 forint egyházi pótadó kivetése tárgyában folyó évi április 14-én 2. szám. alatt hozott presbyteri s május 28-án 1. szám alatt hozott egyházközségi végzéseit, egyházmegyénk közgyűlése, indokainál fogva, s az egyházi törvények alapján véglegesen jóváhagyja, utasitván az egyház előljáróságát, hogy ez egyházi pótadónak megállapitott kulcs szerint kivetését s beszedését idejében eszközölje.

73. A szentleányfalvai egyház harangvásárlás s harangláb építéséből származott adósságának fedezésére 130 forint egyházi pótadónak egyházi adó arányában kivetését határozta el f. é. julius 30-án tartott presbyteri és egyházközségi gyűlésében, s e tárgyban hozott és beterjesztett 27. sz. presbyteri s 12. sz egyházközségi végzésének jóváhagyását kéri.

A szentleányfalvai egyháznak folyó évi julius 30-án, 130 forint egyházi pótadó kivetése tárgyában hozott 27. sz. presbyteri s 12. sz. egyházközségi végzését, egyházmegyénk közgyűlése az egyházi törvény 233. §-sa alapján indokainál fogva véglegesen jóváhagyja, s a pótadó kivetésével, beszedésével az egyház előljáróságát megbizza.

74. A gyantai ev. ref. egyházban elodázhatatlanul szükséges egy iskolai uj ürszéket készittetni, a templom alját körül vakoltatni, a fiiskola tetőzetének szarufáit vaskapocsokkal megköttetni, a fából készült rozzant magtárt vaspántokkal megerősiteni, a papilak zsindelytetőzetét kijavitani. Mindezen

költségek fedezésére pótadó kivetésének engedélyezését kéri a gyantai presbyterium és egyházközségi közgyűlés nevében a lelkész és gondnok.

Egyházmegyénk közgyűlése megengedi, hogy a gyantai egyházban a presbyterium az elodázhatatlan javitások költségeinek fedezésére minden liter buza után 2 ½ krajczár pótadót 225 forint erejéig a jelen év folyamán kivethessen.

E pótadó pontos beszedésére és a halaszthatatlan javitások eszközlésére, számadás és felelősség terhe alatt, kötelezi a gyantai presbyteriumot egyházmegyénk közgyűlése.

75. Előterjesztetett a tamásdai egyháztanács junius 18. és julius 30-án, az egyházközség junius 25. és aug 6-án kelt két rendü határozata, mely szerint a tamásdai uradalomtól egyesek által megvett 40 holdnyi legelőterületből az egyház részére három darabot megvásárolni kiván akképen, hogy ebből két rész a lelkészt, egy rész a tanitót illesse.

Folyamodó egyház érdekében a közgyűlés *előnyösnek* tartja, hogy a kérdés alatti három darab legelőilletőség 150 frtért megvásároltassék.

Ennélfogva a vételt jóváhagyta, azzal, hogy *két rész a lelkész, egy rész a tanitó* járandóságát fogja képezni.

Megerősitette az egyháztanács s illetve egyházközség határozatait, mely szerint

a vételár 50 frtos első részletére az aradmegyei vizszabályozó társulattól kapott, takarékpénztárilag kezelt, kisajátitási tőkét jelölte ki fedezet gyanánt akképen, hogy ezen összeg *kétharmadrésze a lelkészi, egyharmada a tanitói földek árából* fizettessék ki.

A még hátralevő s tiz év alatt kamat nélkül törlesztendő száz forint pedig évenként tiz forintos részletekben az egyház pénztára által törlesztessék.

Utasitja folyamodó egyházat, hogy a szabályszerü vételi szerződést állitsa ki s az espereshez mutassa be.

76. A radna-lippai egyház beterjeszti a lelkészi díjlevelet, s egyszersmind kéri *a lelkészválasztás elrendelését.* Minthogy pedig a radnalippai lelkészség javadalmának 40%-ékát adja maga az egyházközség, a többit közhatóságok szolgáltatják: a presbyterium azt kéri, hogy a lelkészválasztás módozata ugy határoztatnék meg, a mint a bihari egyházmegye intézkedett a körös-nagyrévi, szintén missziói körlelkészség betöltése alkalmával.

Azonban a lelkészség betöltésének ezen módozatát *az egyházközségi közgyűlés nem fogadja el,* hanem azt kéri, hogy miután Fogarasi Bálint már majdnem három év óta fáradhatatlan buzgósággal, mindenek közmegelégedését kiérdemelve teljesiti lelkészi tisztének minden kötelességét: *őtet erősitse meg véglegesen egyházmegyénk közgyűlése* mostani állásában,

igy egyfelől a választással együtt járó izgalmaktól is meglennének kimélve, másfelől pedig, mi rájuk nézve nagyon fontos dolog, a választási *költségek sem terhelnék* az amugy is nehéz anyagi gondokkal küzdő zsenge egyházat.

Egyházmegyénk közgyűlése a radna-lippai missziói körlelkész 750 forintra értékelt díjlevelét a maga részéről jóváhagyja és végső megerősités végett a főtiszteletü egyházkerületi közgyűlésre felterjeszteni elrendeli.

A radna-lippai körlelkészség betöltésére vonatkozólag pedig, — jóllehet egyházmegyénk közgyűlése méltányolja azon buzgalmat, melyet az egyház tagjai egyházuk jól felfogott érdekében kifejtettek; méltányolja az is, hogy szeretett és érdemes lelkészüket a maguk részére továbbra is megnyerni igyekeznek; de mert ugy *az egyháznak, mint a lelkésznek érdeke egyformán azt kivánja*, hogy a lelkészválasztás a *fennálló, kötelező törvényeknek teljesen megfelelő módon* ugy történjék meg, hogy az soha senki által *törvényes alapon megtámadható ne legyen*; és mert egyházmegyénk közgyűlése a radna-lippai lelkészválasztást sem a körös-nagyrévi, sem semmi más analogia szerint befolyásolni nem kivánja: *utasitja a radna-lippai egyházat, hogy a törvények értelmében tegye meg a szükséges lépéseket arra, hogy a hörlelkészség rendes választás utján töltessék be.*

77. Vadas Gyula cserméi lelkész az ottani presbyterium augusztus hó 10-én tartott gyűlése jegyzőkönyvét azon jelentés mellett terjeszti be, hogy Török Bálint ottani lakos 800 frt kamat nélküli kölcsönkérvénye az esperesi hivatal által elnökileg, vagy a mennyiben ez teljesithető nem volna, az egyházmegyei közgyűlés által kedvezőleg intéztessék el.

A presbyteri gyűlésen a kérvényezőn kivül 6 presbyter volt jelen s egyhangulag hozták azon határozatot, hogy nevezett Török Bálintnak a kölcsön engedélyeztessék.

Török Bálint a kölcsönt 4 év alatt egyenlő részletekben fizetné vissza, ezen összeget nevezett egy tégla- és cserép-gyár felállitására forditaná, s kamat helyett már a jövő évben 50,000 jó téglát és 20,000 cserepet adna a presbyterium rendelkezése alá.

Megjegyzi még, hogy a tégla- és cserép-gyár addig, mig adós a kölcsönt vissza nem fizetné, az egyház tulajdonát képezné.

Beterjeszti egyidejüleg Török Bálint igazolványát, mely szerint nevezett a cserméi Glatz-féle 2400 holdas birtoknak megvétele czéljából egy vevő érdekeltséget hozott össze, az érdekeltséget a csongrádmegyei takarékpénztár segitette a vételügylet lebonyolitásánál s Török Bálint ez ügyben több rendű megbizatást teljesitett pontosan és lelkiismeretesen.

Végül csatolja nevezett Török Bálint folyó számlai lapját, mely szerint az általa vett 76 hold földet terhelő 10,035 frt kölcsönből az első évi

törlesztést 1500 frtot letörlesztette s a maradvány összeg kamatait folyó évi április 1-ig kifizette.

Eltekintve attól, hogy a presbyteri gyűlés határozata mellett az egyházközségi közgyűlés jegyzőkönyve beterjesztve nem lett, sőt hogy az egyházközségi közgyűlés ez ügyben nyilatkozott volna, a beterjesztett ügyiratokból ki nem tűnik; tekintettel azonban arra, hogy a Török Bálint által saját földjén felállitani szándékolt cserép gyár, mint az ingatlan tartozéka tulajdon joggal a telekkönyvi tulajdonost illetheti csak, továbbá a mit feltételezni kell, hogy a Török Bálint által szerzett 76 hold föld vagy nem lett még Török Bálint javára tulajdon joggal bekebelezve, vagy ha a tulajdonjog bekebeleztetett, egyidejüleg arra a csongrádmegyei takarékpénztár által nyujtott hitel-összeg erejéig a zálogjog is bekebeleztetett, ez esetben pedig a 76 hold föld a 800 frt kölcsönre nézve mi biztositékot sem nyujt, a kamat fejében felajánlott 50,000 tégla és 20,000 cserép pedig csak 10 frtos ár mellett is 700 frt értéket képvisel: egyházmegyei közgyűlésünk ily a *szolidságot nélkülöző ügylettől jóváhagyását megtagadni kénytelen* s a presbyterium határozatát meg nem erősiti.

78. A gyantai ev. ref. egyháztanács képviseletében lelkész és gondnok az iránt kérelmeznek, hogy a leánytanitói udvarból általuk, illetőleg az egyház által eladott 10 □ ölet meg nem haladó, alakjánál fogva inkább a szomszéd udvarhoz tartozó hegyes szögletű területre a szomszéd Szabó Mihálylyal 50 frt kifizetett vételár mellett megkötött s egyszerü másolatban bemutatott adásvevési szerződés jóváhagyassék.

A nélkül, hogy egyházmegyénk a telek részleteladás czélszerüségének birálatába bocsátkoznék, miután a jelentés, illetőleg folyamodvány mellett sem a presbyterium, sem az egyházközségi közgyűlés vonatkozó jegyzőkönyvi határozatai, sem az eladott ingatlan rész térvázlata bemutatva nem lettek; miután továbbá az adásvevési szerződés nem egyszerü másolatban, de eredetben mutatandó be, s a jóváhagyási záradék a törvénykezési gyakorlat szerint az eredeti szerződésre vezetendő reá: egyházmegyénk közgyűlése a hiányosan felszerelt kérelmet ezuttal nem teljesitheti, a bemutatott szerződést a hiányok pótlása végett visszaadatni rendeli.

79. Czira István tisza-várkonyi ev. ref. tanitó bemutatja b.-böszörményi tanitósága idejéből a dijlevél másolatát és az egyháztanács 1892. szept. 8-án kelt határozatát.

Előbbi beadványához képest ez uttal is kéri, hogy a b.-böszörményi egyháznál állitólag visszamaradt követelésére kielégittessék.

A f. évi ápril 6-án 34. sz. a. kelt egyházmegyei közgyűlési végzés kimondotta, hogy mielőtt érdemleges határozat hozatnék, szükségesnek látja folyamodó és a b.-böszörményi egyház között az összeszámolást megtartani.

S már akkor felhivta folyamodót ugy a dijlevél, mint *a fizetési iv beadására*, hogy ezekből kipuhatoltassék, különféle járandóságok czime alatt, mihez tarthat igényt, és hogy mindezekre tényleg mennyi dijazásban részesült?

Miután a *fizetési ivet ujabb beadványa mellett sem terjesztette elő*, — a kérelem érdemleges intézkedés tárgyát most sem képezheti.

80. A Sarkad-Keresztur község két része közé szorosan beékelt, de *polgári tekintetben Sarkad községéhez tartozó* szikterületre települt B. Kovács István és társai s.-kereszturi lakosok — számszerint tizennégyen — az iránt kérelmeznek, hogy tekintettel sajátlagos helyzetökre, — mely szerint Sarkadtól 10 és ½ kilométernyire vannak, S.-Keresztur községét pedig mintegy kiegészitik s azzal területileg a legszorosabb kapcsolatban vannak; tekintettel a s.-kereszturi templom, iskola, *temető* használatára s a lelkészi szolgálatok igénybevételére, — mely rájok nézve sérelmesen s anyagilag károsan nehezittetnék meg, ha az „uj ülésen“ az *egyházi törvény 15. §-ának alkalmazásával a sarkadi anyaegyházhoz csatoltatnának*: mondja ki egyházmegyénk közgyűlése, hogy a S.-Keresztur mellett levő „uj telep“ ev. ref. lakosai a s.-kereszturi egyházhoz tartoznak véglegesen.

E kérvény kapcsában beterjesztetett a szabályszerü egyházlátogató küldöttségnek e kérelmet pártoló indokolt jelentése s a helyszinén fölvett térvázlata.

A S.-Keresztur község és ennek Medgyes nevü része közt vásárolt, *s polgári tekintetben Sarkadhoz tartozó*, de közvetlenül S.-Keresztur mellett fekvő földterületre települt, s -kereszturi ev. ref. vallásu lakosok indokolt s a szabályszerü egyházlátogató küldöttség által is pártolt kérelmének helyet ad egyházmegyénk közgyűlése, kimondván, hogy miután ez alkalommal az egyházi törvény 12. §-sában emlitett „változtatás“ esetét *látja* fenforogni, s miután ezt főleg vallás-erkölcsi tekintetek is igy kivánják: az „uj ülésen“ letelepült hitsorsosok a s.-kereszturi anyaegyházhoz tartoznak, annak jogait élvezhetik, terheit viselni kötelesek továbbra is.

E végzés folyamodók kérelmével együtt hivatolt törvény értelmében a főt. egyházkerület közgyűléséhez végső „helybenhagyás“ végett fölterjesztetik.

81. Hajdu Elek vadászi lelkész kéri, hogy a Fekete-Körösön tul a *Tisza-majorban*, a *hórindsai* és *sármezei* pusztákon lakó hitsorsosok lelki gondozásával, — melyet eddig ő teljesitett, — az erdőgyaraki lelkész bizassék meg, tekintettel arra, hogy híd hijányában Vadászról nehéz, sokszor pedig lehetetlen közlekedni az emlitett tanyák lakóival.

E kérvény tárgyában elnöklő esperes bejelentvén, hogy az egyházi törvény 15. §-sa értelmében már intézkedett, eljárása helyeslő tudomásul vétetik.

82. A sarkadi egyház beterjeszti 3—3 példányban s törvényszerüleg kiállitva a *leányiskolai III-ik osztály tanitójának dijlevelét uj alakban*, továbbá *a fiiskolai II-ik osztály tanitójának — az ugynevezett káplántanitónak dijlevelét*, csatolván a régibb dijleveleket, valamint az uj dijlevelek tárgyában 1893. aug. 6-án 65. sz. a. hozott presbyteri végzést.

Miután ezen dijleveleken eszközölt *módositás a tanügy érdekében történt*, és a *kettőt együtt tekintve, az csonkitást nem foglal magában*, — ezen módositott dijlevelek jóváhagyatnak s végmegerősités végett a főt. egyházkerületi közgyűléshez fölterjesztetnek.

83. Kovács Endre m.-sasi kántor-tanitó, Váczy Sándor vadászi tanitó, Csont József komádii tanitó, Posta Lajos f.-gyarmati tanitó, Rovács János m.-gyáni tanitó, Király László e.-gyaraki tanitó hivatalában megerősittetését — bekebeleztetését — kéri.

Folyamodó tanitók beterjesztett oklevelök s szolgálati bizonyitványaik alapján, tanitói hivatalukban véglegesen megerősittetnek.

84. Vadászi lelkész beterjeszti a simonyi-falvai iskola részére gyült adományokról a kimutatást; ezek szerint:

bevétel	353 forint	07 kr,
kiadás	13 „	07 kr,

maradvány 340 forint, mely összegből 235 forint kamatra van kiadva 30 napi felmondás mellett, 105 forint pedig postai takarékpénztárban van elhelyezve.

Felügyelő lelkész utasittatik, hogy a simonyi-falvai iskola részére begyült adományokról s azok kezeléséről rendszeresen fölszerelt — *egyes tételeiben nyugtákkal és ellennyugtákkal igazolt* — számadást terjeszszen be az egyházmegyei számvevőszékhez.

85. A körösszeg-apátii egyházközség képviseletében az elnökség beterjeszti a vegyes iskolai tanitó állomás módositott dijlevelét, mely szabályszerű alakban kiállitva, a régitől abban különbözik, hogy 90 tanköteles gyermeket véve fel alapul, a tandij gyanánt járó buzát, árpát, tengerit,

pénzt és csirkét ezután nem az illető tanitó szedi be az egyes szülektől — mert ez az egyházi törvények 231. §-a szerint egyenesen el van tiltva, — hanem a presbyterium a gondnok által fogja beszedetni és mint meghatározott, a tanköteles növendéket létszámáról többé *nem függő* fizetést egy összegben fogja átszolgáltatni a tanitónak.

Egyházmegyénk közgyűlése a körösszeg-apátii vegyes iskola tanitói állomás módositott és 360 forintra értékelt dijlevelét a maga részéről jóváhagyja és végső megerősités végett a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésre felterjeszteni elrendeli.

86. Egyházmegyénk közgyűlésének 36—1893. számu végzésében foglalt felhivásához képest 25 egyházból beterjesztettek a presbyteriumok nyilatkozatai A ménes-gyoroki, szemlaki és aradi presbyteriumok kivételével a többi és igy *a nyilatkozóknak nagy többsége elfogadja egyházmegyénknek* a vasárnapügyben elfoglalt és a 21—1889. számu egyházmegyei végzésben közzé tett *elvi álláspontját*. A nyilatkozó presbyteriumok a vasárnapügyi bizottságokat is megalakitották.

Egyházmegyénk közgyűlése, midőn a beterjesztett nyilatkozatokat tudomásul veszi: felhivja ugy a lelkészeket, mint a helyi vasárnapügyi bizottságokat, hogy a vasárnap megszentelése ügyében teljes buzgósággal, — de mindig tapintatosan, a siker veszélyeztetése nélkül igyekezzenek eljárni.

87. Tarczy Gyula tamásdai tanitó kéri, hogy állásában véglegesen erősittetnék meg.

Tekintettel arra, hogy a törvényszerű egyházlátogatást teljesitő küldöttség jelentése szerint Tarczy Gyula tamásdai vegyes iskolatanitó a jobb utra térésnek csak első lépéseit tette még meg; tekintettel arra, hogy utasitva lett a jó uton megkezdett haladás folytatására, s évekig tartó hanyagságának és mulasztásainak lankadatlan szorgalom kifejtése által való helyrehozására, mit, ha nem tenne, a 48—1892. számu egyházmegyei végzés értelmében a fegyelmi vizsgálat azonnal foganatositandó ellene: *egyházmegyénk közgyűlése Tarczy Gyula tamásdai tanitót jelen állásában még most nem erősiti meg*, hanem a megerősitést a jövő évi iskolalátogatók és a törvényszerű egyházlátogatást teljesitő küldöttség jelentésétől téve függővé, bevárja azt, alkalmat időt és módot nyujt arra, hogy a kérelmező teljes megjavulását szorgalmának és kitartásának kétségbe vonhatatlan jeleivel, a sikeres tanitás, a pontos kötelességteljesités jó eredményével és egyházias, *kifogástalan magaviselésével* igazolhassa be.

88. Tóth István szalontai illetőségű a szalontai gymnasium negyedik osztályát jeles eredménynyel végzett tanuló a nagyszalontai egyházmegye alapitványára felvételét kéri.

Folyamodó a becsatolt iskolai értesitővel igazolván azt, hogy a szalontai gymnasium 4-ik osztályát jeles eredménynyel végezte, s tanulmányait, bejelentése szerint, a debreczeni ref. főiskolában kivánja folytatni, az egyházmegyei alapitványra felvétetik, s erről a debreczeni ref. főiskola főgymnasiumi igazgatósága jelen határozat közlésével értesittetik.

89. Hadházy Kálmán egyházmegyei aljegyzővé történt megválasztása miatt a számvevőszéki tagságról lemond.

Hadházy Kálmán lemondását a számvevőszéki tagságról, — *eddig, ily minőségben tanusitott buzgalmának elismerése mellett*, — elfogadja egyázmegyénk közgyűlése, s helyére számvevőszéki tagul *Borbély László* egyházmegyei volt aljegyzőt közfelkiáltással megválasztja.

90. Jelen gyűlés jegyzőkönyvének hitelesitésével

Széll Kalmán esperes elnöklete alatt Ercsey Sándor, dr. Balogh Elek és Böszörményi Lajos tanácsbirákat bizza meg egyházmegyénk közgyűlése.

Hitelesitették Nagy-Szalontán 1893. augusztus 20., 24. és szeptember 7-ik napján: *Széll Kálmán* ev. ref. esperes, *Ercsey Sándor*, *dr. Balagh Elek* és *Böszörményi Lajos* tanácsbirák.

Az 50, 52, 66, 75, 79. számokat jegyzette: *Sántha István világi főjegyző.*

A 47, 61, 62, 63, 64, 77, 78, 88. számokat jegyzette: *Hadházy Kálmán világi aljegyző.*

Az 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 72, 73, 80, 81, 82, 83, 84. számokat jegyzette *Nagy Imre lelkészi aljegyző.*

A 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 48, 49, 51, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 74, 76, 85, 86, 87, 89, 90. számokat jegyzette: *Balog Ambrus lelkészi főjegyző.*

Mindezen számoknak az illető jegyzők egyszersmind előadói is voltak.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Nagy-Szalontán 1893. évi augusztus hó 17-én a nagy-szalontai ev. ref. egyházmegye birósága által tartott ülésből.

Jelenvoltak:

Széll Kálmán esperes egyházi elnök
Balog Ambrus
Márk Ferencz
Nagy Imre
Böszörményi Lajos
Sipos Imre egyházi

Tisza Kálmán e. m. gondnok világi elnök
Ercsey Sándor
Sántha István
Dr. Balogh Elek világi

tanácsbirák.

Hadházy Kálmán világi aljegyző.

91. Elnöklő esperes előterjeszti, hogy 1892. évi augusztus hó 9-én az egyházmegyei biróság Szőke János okányi tanitót feddésre itélte, a hozott határozatot Székely István és társai felebbezték, később ugyanazok a felebbezést visszevonták, s kérelmük folytán az ügyiratok az egyházkerületi biróság elnöke, főtiszteletű püspök urtól visszaküldettek, az itélet tehát jogerőre emelkedett; s mennyiben egyházi törvényünk 284. §-a 3-ik bekezdése értelmében, ha a vétkesnek talált fél feddésre itéltetik, az mindig az első biróság szine előtt az elnökség által szóval eszközlendő: kéri egyházmegyei gondnokot, mint hivatalára idősebb elnök társát a megidézett és jelenlévő Szőke Jánossal szemben az itélet foganatositására.

Ennek folytán egyházmegyei gondnok az itélet végrehajtását foganatositja aképen, hogy feddésre itélt tanitó Szőke Jánossal szemben a feddést élőszóval is kijelenti.

Hadházy Kálmán
vil. aljegyző.

Széll Kálmán
egyh. elnök.

Tárgymutató.

39. Gyűlési képviselők igazoltatnak.
40. Meg nem jelenőkről jelentés.
41. Tanácskozás sorrendje megállapittatik.
42. Hadházy Kálmán világi aljegyző az esküt leteszi.
43. Esperesi jelentés a törvényszerű egyházlátogatásról.
44. Esperesi jelentés az elnökileg elintézett ügyekről.
45. Nagy Péter tanácsbiró és pénztárnok emléke megörökittetik.
46. Egy lelkészi tanácsbiróság és lelkész-gyámintézeti választmányi tagság betőltése elrendeltetik.
47. Esperesi számadás a hivatalos pénzekről.
48. Márk Ferencz az okányi lelkészségben megerősittetik.
49. Budai János a böszörményi „ „
50. Számvevőszék jelentése.
51. Házi pénztár átadásáról jelentés.
52. Jelentés a tanitói segély-egylet számadásairól.
53. Pankotai egyház 100 frt közalapi segélyre ajánltatik.
54. Radna-lippai egyház 300 frt közalapi segélyre ajánltatik.
55. Ménes-gyoroki „ 200 „ „ „ „
56. Szabó József szintyei s. lelkész-tanitó 70 frt közalapi segélyre ajánlt.
57. Vadas Gyula cserméi s. lelkész-tanitó 100 „ „ „ „
58. Szabó József szintyei s. lelkész-tanitó a ref. segély-egyletnek ajánltatik.
59. Szondy György gyantai lelkész 50 frt ref. segély-egyleti segélyre ajánlt.
60. Hajdu Elek vadászi lelkész 50 „ „ „ „ „
61. Homorogi templom tervrajza és költségvetése jóváhagyatik.
62. Homorogi egyháznak templom épitésére 10,000 frt kölcsön felvétele engedélyeztetik.
63. Tamásdai Hladich alapitvány.
64. Aradi egyház a lelkészlak javitására törzsvagyonából kölcsön gyanánt 1200 frtot felhasználhat.
65. Komádi adókulcs és kiegyezés változatlan marad.
66. Okányi tanácsterem a lelkész használatában marad.
67. Okányi egyházi adókulcs megerősitést nyer.
68. Adókulcsoknál a százalékot számszerűleg meg kell határozni.
69. Okányi lelkész és tanitói dijlevelek jóváhagyást nyernek.

70. Szalontai uj iskolaépület megvásárlása és 10,000 frt kölcsön felvétele engedélyeztetik.
71. Szalontai uj tanitóság dijlevele jóváhagyást nyer.
72. Zsadányi pótadó engedélyeztetik.
73. Sz.-leányfalvai pótadó engedélyeztetik.
74. Gyantai " "
75. Tamásdai egyház a sertéslegelőt lelkész és tanitó részére járandóságul megveheti.
76. Radna-lippai lelkészség dijlevele jóváhagyást nyer.
77. Cserményi pénzkölcsön nem engedélyeztetik.
78. Gyantai telekrészlet eladásának ügyiratai pótlás végett visszaadatnak.
79. Czira István ügye nem tárgyalható.
80. Sarkadi határban levő Megyes uj telep egyházilag Sarkad-Kereszturhoz csatoltatik.
81. Horindsa és Sármező puszták egyházilag Erdő-Gyarakhoz csatoltatnak.
82. Sarkadi tanitói dijlevelek jóváhagyást nyernek.
83. Kovács Endre m.-sasi, Váczi Sándor vadászi, Csont József komádii, Posta Lajos fekete gyarmati, Rovács János m.-gyáni, Király László e.-gyaraki tanitók állásaikban megerősittetnek.
84. Rendes számadás kivántatik a Simonyifalva által nyert segélyekről.
85. Körösszeg-apátii tanitóság dijlevele jóváhagyást nyer.
86. Jelentés a vasárnapügyben
87. Tarczy Gyula tamásdai tanitó megerősitése elhalasztatik.
88. Egyházmegyénk ösztöndijára Tóth István felvétetik.
89. Borbély László számvevőszéki taggá választatik.
90. Jegyzőkönyv hitelesitésére bizottság küldetik.
91. 85—1892. sz. jogerős itélet foganatositást nyer.